3 1761 01448480 2
UNIVERSITY OF TORONTO

Gospel of Nicodemus . Czech.
1860
Ctenije ...

3S
2860
N5C9
.860

Čtenie Nikodemovo:

co sě dálo při umučení páně.

Pověst krásná o dřevu kříže svatého.

Knížky, kterak Tiberius poslal po Ježíše Voluziána.

(Z rukopisu na pergamenè od l. 1442.)

Vydáno prací

VÁCESLAVA HANKY,
bibliothekáře Musea království českého i řádného člena král. české společnosti věd.

(Pro pojednání král. české učené společnosti v Praze. Část V. svazek XI.)

V Praze 1860.
Tisk Kateřiny Jeřábkové.

1973

O apokryfech vůbec.

Mezi tak nazvanými apokryfy nového zákona nejznamenitější jest, jak níže ukážem, čtení Nikodemovo, které také dosti časně do mnohých jazyků a tak i do českého přeloženo bylo. Kniha apokryfů nového zákona obsahuje*): 1. Historii Josefa tesaře, původně arabsky. 2. Evangelium dětinství spasitelova, též původně arabsky. (V češtině je máme ve verších pod názvem: Legenda o dětinství Christově čili Ježíšovo mladí. Rukopis universitní knihovny XVII. E. 8. Fol. 40. b. tištěn ve Výboru z české literatury 1845 str. 387 i sled.) 3. Protoevangelium Jakobovo, původně řecky. 4. Evangelium Tomáše Izraelity, též původně řecky. 5. Evangelium o narození Panny Marie, původně latině, ačby i z řeckého býti mohlo. 6. Historie o narození Panny Marie i o dětinství spasitelově, původně latině. 7. Evangelium Marcionovo na základě starých památek, sepsáno řecky. 8. Evangelium aneb čtení Nikodemovo s listy Pilátovými, nejspíše z hebrejského řecky i latině. 9. Správa Pontského Piláta císaři Tiberiovi, původně řecky. 10. Kniha evangelií Janských v Paříži v spisovně templářské chovaných. 11. Podvržená kniha svatého Jana, původně latině.

O čtení Nikodemově zvláště.

Kromě vypravování svatých Evangelistů o umučení, smrti i vzkříšení Jezu Kristova zajisté nemalé vážnosti v církvi bývalo druhdy svědectví ze spisů Pontského Piláta, jehož se dokládají Justinus *Apol.* I. c. 35 i 48., Tertullianus *Apologet.* c. 21. coll. c. 5, Eusebius *hist.* eccl. lib. II. c. 2., Quartadecimani čili Tessareskaidekatité u Epifania *haer.* L. c. 1., Pseudo-Chrysostom *hom. in Pascha* tom. V. pag. 942 edit. Savil., Orosius *Hist.* lib. VII. c. 4. i jiní pozdější spisovatelé. Není zde místa pilněji spytovati, zdaž Pilát, co se s Christem dálo, císaři Tiberiovi oznamovati musel, což se pravdě podobá, že sám psal, i coby se o podvržených Pilátových aktech stanoviti mělo. Mnohof o těchto otázkách muži učení v protivné strany se nahádali. My co se nejvíce pravdě podobno zdá, jiným k posouzení nechávajíce, o tom toliko připomenouti chceme, že všecko, čeho spisovatelům těm v aktách Pilátových dočísti se podařilo, v knize se nachází, kteroužto nyní vůbec Čtení neb Evangelium Nikodemovo jmenujem. Záleží kniha ta ze dvou rozličných částek, z nichž první až do kapitoly XVI v řeckém i latinském textu (v českém přeložení do kapitoly XIII.) obsahuje vypravování o odsouzení, umučení, pohřbu i vskříšení Jezu-Christově z evangelií i akt Pilátových i jiných baječných pověstí sebrána i rozmnožena jest; druhá pak od kapitoly XVII. až do kapitoly XXVII původního textu (našeho přeložení od kapitoly XIII do XVIII) onu podivnou správu synův Si-

*) Codex apocryphus novi testamenti e libris editis et manuscriptis, maxime gallicanis, germanicis et italicis collectus, recensitus notisque et prolegominis illustratus opera et studio Joannis Caroli Thilo, Philosophiae et Theologiae Doctoris, hujusque in academia Fridericia Halensi professoris. Lipsiae MDCCCXXXII. Sumptibus Frid. Christ. Guilelmi Vogel.

meonových Kavina i Leucia k životu totiž vskříšených, o sstoupení Christově do pekel i tam zběhlých věcech, jako z nějakého spisu téhož Kavina i Leucia, snad z evangelia Petrova vytažena Beausobriusovi *Hist. Manich.* Tom. I. p. 371 seq. se býti zdá. Celá však ta kniha, jakož nás došla, od člověka pokolení židovského pocházejícího, jak se zdá, sestavena byla v tom ohledu, aby se židům praotců jejich svědectvím přísti páně dokázalo, v čemž i podobna jest historie u Suidy pod jmenem Ἰησοῦς. V kterém věku živ byl onen člověk, v pátém-li aneb později, jakého jazyka původně užíval, řeckého-li či sprostého hebrejského, či latinského, vypátrano ještě není. V středním věku čtení Nikodemovo u veliké vážnosti bylo v církvi latinské, i podobně je chválí Vincenc Bellovacenský *Speculum historiale* lib. VII. c. 40 seqq. i Jakob de Voragine *Lombardica hist.* sect LII. o vskříšení Christově i jiní, jichž netřeba jmenovati.

Popsání rukopisů i vydání čtení Nikodemova.

Rukopis strahovský na dosti pěkném pergamenu velikosti obyčejné dvanácterky v dvanácti vrstvách po desíti listech, k nimž poslední tři listy připojeny jsou, tak že všeho 123 listy počítá, z nichž však dva a sice čtvrtý a dvacatý devátý vytržené dle rukopisu universitní knihovny doplněny jsou. Prvních 36 listů po šestnácti, ostatních 84 po osmnácti řádcích mezi inkoustem taženými liniemi pěkného, čitelného písma. Úvod začíná modrou iniciálkou, nadpisy kapitol jsou cinobrem psany a první iniciálka textu jest malována růžově na modrém zlatými mřížkami ozdobeném, z tří stran po krajích pozlaceném poli se zelenou arabeskou čili květováním po kraji textu. Potom se střídají iniciálky pod nadpisy cinobrem psanými vždy první cinobrem a druhá ultramarinou, tak že poslední iniciálka třinecitmé kapitoly ultramarinou končí, a pověst o dřevu kříže svatého opět cinobrovou iniciálkou začíná; knížky pak, kterak Tiberius poslal do Jeruzalema Voluziána, (na listu 100) ozdobeny jsou zeleně malovanou iniciálkou na modrém poli, a tato iniciálka rozmazáním velmi porušena jest. I zde iniciálky kapitol cinobrem i ultramarinou se střídají, i závírka na poslední stránce obsahuje následující cinobrem psaná slova: „Skonany su tyto kniezky leta Bozieho tisyczieho cztyrzsteho cztyrzidczateho druheho w pondieli po kwietnie nedieli procopowi swiecznikoui“ Orthografie jest obyčejná z konce XIV i počátku XV věku. Užívá se totiž pouhého *z* bez puntíku i za *ž*, dvojitého dlouhého *ss* za š, spojeného *rz* za *ř* jakož i větším dílem spojeného *cz* za pouhé *c* i za *č*; spojeného *ie* za *í*, často též jednoduchého *e* ano i *u* za naše *e*, zdvojené však *w* převládá; konečně jest všudy spojka *y* místo nynějšího *i*, kteréhožto *y* ne sice tak zhusta i po měkkých souzvučkách místo měkkého *i* se klade. Vazba knížky jest ještě původní stará v prkénkách zahnědlou kůží potažena i mosaznými puhovicemi, z nichž se toliko tři na první deštičce udržely, opatřena. Po záponkách pak jen patrné stopy zůstaly.

Mikulovský rukopis na papíře v čtverci jest od l. 1453 při knize Miličově začínaje na listu 205 až do 240, obsahuje pak 23 kapitol a v poslední je list Pilátův k císaři Klaudiovi a na konci stojí: „Skonaly se kniehy pana Jezu Krista o geho vmučení, vskříšení a na nebe vstúpení, a počínaji sie oznámení, kterak Tiberius Caesar po Ježíše do Jeruzalema poslal Voluziána kněze a biskupa římského pohanského,“ i obsahuje deset kapitol na listech 241—250.

Universitní rukopis jest na papíře v listu od l. 1465 i obsahuje nový zákon i některé knihy starého zákona totiž Tobiáše, Judith, Esther, Joba, Přísloví, Kazatele, Múdrosti Siracha, Čtenie Nikodemovo a Ezdráše proroka a mistra židov-

ského v ty časy vězenie babylonského, totiž první, druhou i třetí.

Srovnali sme rukopis strahovský s rukopisem universitním i s vydáním tištěným u Jana Hlada (mezi 1510—1517). Vydání to má následující předmluvu: „Nikodem byl jest bohaté kníže v lidu židovském. Byl k tomu učedlníkem Kristovým tajným pro strach židovský, a protož všeckny věci, které sou se dály při umučení Kristovu bedlivě jest spatřil od počátku až do konce, a protož více a šíře v tomto svém čtení o těch všech věcech vypisuje nežli Evangelistové. Ač pak před lety třiceti a čtyřmi, toto čtení Nikodemovo bylo jest tisknuto, však zřídka se proto nachází, a také tento nynější lid málo by té češtině stary rozuměl, kteréž předkové naši před mnoha lety užívali; protož pro potěšení mnohým znovu jest vytištěno Čtení Nikodemovo, a na kapitoly rozděleno; taky kde jest bylo co zmeyleno, to vše tuto jest zase opraveno z velmi starého exempláře.“ Jiná vydání jsou a sice první dle této předmluvy inkunabule aspoň 1513, pak 1563 a 1700 i poslední za našich dnů v Litomyšli bez udání roku. Už vydání u Jana Hlada všecka zastaralá slova buď proměnilo buď sesla vynechalo. Naše jest přísně podle rukopisu strahovského až na patrný omyl na obraceném 44 listě: „y vczinichu kwielenie a sami mezi leptachu sie a rzkuce“ kteréž sme opravili: „a sami mezi sebú ptachu sě a řkúce.“ Hladovo vydání má to místo: „a sami mezy sebau reptali řkuce,“ ale rukopisné *sie* žádá *ptachu* a ne *reptachu* u sebe míti, neboť v řeckém ani latinském o reptání zmínky není, totiž řecky καὶ ἐκοπυετο κόπετον μέγαν λέγοντες. Co se jazyka v překladě Strahovského rukopisu dotýče, jestiť velmi krásen, ano vzorní jazyk jeho zasluhuje zajisté, aby tiskem u vzdělanější veřejnosti naší rozšířen byl, i jsme přesvědčeni, že z nejlepší doby čtrnáctého věku a sice od stylisty onoho času velmi vzdělaného i znamenitého pochází. Pověst o dřevu kříže svatého nenachází se ani v universitním rukopise, ani v tištěných vydáních.

Václav Hanka.

V Praze 7. června 1860.

Ve jmě svaté trojice počínají sě knihy Nikodema mistra židovského a učedlníka pána našeho Jesu Krista, v nichžto sú popsány umučenie téhož pána a spasitele našeho, a nalezeny sú tyto knihy od Theodosia ciesaře v Jeruzalemě v domu Pilata pontského mezi knihami obecnými.

Kapitola prvnie jest o tom kterak pán Kristus jest před Pilátem obžalován a obeslán, aby před nim stál k spravení.

Stalo se jest v letě devatynádstém za ciesaře Tiberia, ciesaře římského a Heroda syna velikého Heroda, vladaře galilejského, leta desátého panovánie jeho, desátý den dubna, jenž jest třimezcietmý den března měsiece, za konšelstva Rufina a Rubelliona leta čtvrtého druhého a dvú stú hry olympiadské, pod knieżetstvím židovských kněží Josefa a Annáše a Kaifáše, kteréžto věci jistú a vidomú řečí po umučení syna božieho Nikodemus skutky ot knieżat židovských kněží i ot jiných židóv stalé, a jakož se jest stalo, skutky i divy Nikodemus židovským číslem sám jest popsal, kterýmžto já Eneas ot dětinstva božím zákonem jsa naučen, číslem řeckým proměnil sem ku poznání všem věrným věřícím v pana Jezu Krista.

Annaš a Kaifáš, Sopna a Datan i Gamaliel, Judas, Levi, Neptalím, Aleksandr a Syrus i jiní židé a starosty židovské, když sú pána našeho Jezu Krista svázána dali pontskému Pilátovi

súdci, tehdy Pilát káza jej rozvázati i posla jej opět k Kaifášovi, nebo běše blízko dóm Pilátóv ot domu Kaifášova. Tehdy opět přijidechu ku Pilátovi, kdež on seděši před dveřmi domu radného s svými rytieři proti Ježišovi, obžalujíce jej mnohými žalobami a řkúce: pane súdce, tohoto čarodějníka známe, syna Josefova tesaře z Marie urozeného i všicku bratři jeho dobře známy. A on již nynie praví a činí se synem božím a králem židovským: a netoliko to, ale i svátek točiž sobotu přerušuje a otcovský zákon náš chce zrušiti. Tehdy otáza jich Pilat řka: které sú to věci jež činí a chce zrušiti zákon? Otpověděchu židé. V zákoně přikázano máme, abychom nižádného diela nedělali v sobotu, ale tento slepé, hluché, bělhavé, skloněné i dnú zlámané i malomocné i ďábelníky léčil jest z zlých činóv. Vece jim Pilát. Proč zlých činóv jest. Vecechu jemu. Kúzedlník jest a v knieżeti ďáblóv Belzebubovi vymietá ďábelstva a všecka sobě poddána učinil jest. Pilát řekl jest. Tentof nenie v duchu nečistém vymietati ďábelstva, ale v božie moci. Vecechu židé Pilátovi: Prosímeť Velikosti vašie, aby jemu přikázali státi před vaši stolici a slyšeti jeho. I kterak já jsa súdce, vašeho krále mohu slyšeti? Vecechu židé. Zajisté my jeho nedieme krále židovského, ale že on nazývá sě králem židovským i synem božím. Tehdy Pilat přivolav těkaře svého, a některé jižto stáchu před ním, i přikáza jim a řka: se vším pokojem Ježiše sem přivedte. Tehdy oni šedše s velikú poctivostí, aby přikázanie Pilátovo naplnili, k Ježišovi přijidechu. A když těkař Ježiše opatři, poznav jej, ihned ho veliký strach obklíči. Tehdy těkař ten pad na své koleně klaněl sě jest jemu, a loktuši kterúž nosieše těkař v své ruce rozprostřel jest na zemi před ním a řka: pane milý, po tomto chodě pod s námi, neboť súdce tě volá k spravení. A vidúce židé co jest učinil těkař násilně sě rozlněvali na těkaře i zvolachu ku Pilátovi o řkúce: proč si pod hlasem bířice nekázal jemu přijíti, než po těkařovi? neho těkař tvój uzřev jej i poklekl jest před ním na kolenú a klaněl sě jest jemu, a nad to loktuši, kterúž jest držal v ruce své, rozestřel jest před ním na zemi a řka jemu: pane milý na tomto chodě pod s námi, neb tě súdce volá k spravení. Tehdy přivolav Pilát těkaře vece jemu: proč si to učinil? Otpověděl těkař a řka: když si mě byl poslal z Jeruzalema do Cezaree k Aleksandrovi, tehdy sem jej viděl na oslíku, a děti židovské lámajíce ratolesti z dřievie olivového i stlachu na cestě: jedni ratolesti držechu v svú rukú a jiní také rúcho stlachu na cestě volajíce a řkú: sláva u výsostech synu Davidovu, požehnaný jenž jest přišel ve jmeno božie král israhelský, spas nás jenž jsi na výsostech. I křikli sú židé proti těkaři řkúce: děti zajisté židovské volali sú to: odkudž ty tehdy tu řeč máš? poněvadž si Řek a židovský jazyk nenie tobie znám. Otpověděl jim těkař a řka: otázal sem se jednoho žida a řka: co jest to jenž volají židovské děti? a on mi jest vypravil. Otáza jich Pilát kterak sú volali židovsky: a oni otpověděchu jemu: Osanna. Vece jim Pilát, osanna kterak sě vykládá. Vecechu jemu: o hospodine spas ny kterýž jsi na výsosti. Vece jim Pilát: když vy sami svědčíte což sú vaše děti řekli, což jest tehdy shřešil těkař? A ihned umlčechu všickni. Potom vece Pilát těkařovi svému: vyjdi ven nynie a kterýmž kolivěk pořadem chceš uveď sem Ježíše. A vyšed těkař a uzřev Ježíše, učinil jest opět jako drievním pořadem, i vece k Ježišovi: vejdi pane neboť volá tě súdce. Tehdy ihned Ježíš všel jest v dóm, v němžto rada o smrti jeho běše, a těkař s ním.

Kapitola druhá, kterak sú sě korúhve vladařské klaněly pánu našemu Jezu Kristu.

A když vjide Ježíš, tehdy ot korúhevníkov, jenž korúhve nosiechu podle obyčeje v rukú svú držiece, na tom miestě sklonili sú se vrchové

korúhví sami ot sebe a klaněli su sě Ježíšovi. Tehdy uzřevše to židé kterak sú sě korúhve sklonily a poctily Ježíše, přesilně se rozhněvachu, křičechu proti korúhevníkóm. Tehdy Pilat vece kniežatóm židovským i k staršim i k mistróm: zdali ste neviděli kterak vrchové korúhví sami ot sebe sú se sklonili a klaněli sě jemu. Vecechu židé ku Pilátovi: my sme zajisté dobře viděli očima našima, že sú korúhevníci naklonili korúhve a klaněli sě Ježíšovi. Tehdy Pilát přivolav korúhevníkov vece jim: proč ste to tak učinili? Otpověděchu jemu oni řkúce: my zajisté mužie pohané jsme a služebníci chrámu božieho, kterak bychom mohli klaněti sě jemu. Neb zajisté my sme drželi korúhve a ony samy ot sebe sklonily sú sě, a klaněly sú sě jemu. Tehdy Pilát vece kniežatóm židovským a kniežatóm školním i staršim obce jich, i vladařóm i mistróm chrámu božieho. Zvolte a vyberte vy sami z sebe muže mocné a silné, ať oni držie korúhve, a uzříme budúlí sě samy ot sebe klaněti jemu. Protož kniežata židovských kněží, i vladaři chrámu i starší lidu židovského vybrachu najsilnějšie a najmocnějšie muže ze všeho zboru židovského a najmocnějších sě počta deset set a šest i přikázachu jim aby silně drželi korúhve a stáli sú před oblíčejem súdce. Opět přikáza súdce těkařovi svému řka: vyveď Ježíše ven z domu radného a opět uveď jeho kterým koli chceš pořadem jaks prvé učinil. Tehdy ihned těkař vyvede ven Ježíše z domu radného. Zatiem Pilát přivolav k sobě ty kteříž sú prvé drželi korúhve, zaklel je skrze zdravie ciesařovo řka: samyli sú sě ot sebe korúhve poklonily když jest Ježíš všel, čili hnutím vašich rukú, to mi povězte vyli ste sklonili, neb nepoklonilyť sě korúhve samy ot sebe jemu, když on vstúpí, káží vám všem hlavy stínati. I otpověděchu jemu: buď tak pane jakš ty dieš. I kázal jest Pilát opět vjíti Ježíšovi v dóm radný druhé. A učinil jest těkař dřevním obyčejem a pořadem, a velice sě modlil a prosil jeho, aby vstúpil přes loktuši jeho. A on tak jda vstúpil jest do domu radného. A když vcházeše Ježíš ihned korúhve samy ot sebe poklonchu sě a poctichu Ježíše.

Kapitola třetie o poselstvie Pilátovy ženy a o žalobách židovských proti pánu Kristu a o dvanádcti pomocniciech jeho.

A když to uzře Pilát a všickni, kteříž stáchu s ním, strach je popade a užasechu sě i počechu sě sami k sobě diviti a řkúce: veliké velebnosti jest člověk tento. Tehdy Pilát mysleše a chtěše vstáti s stolice a z domu vyníti, v němžto rada o Ježíšovi běše. A když vstáváše tehda žena jeho jmenem Prokula poslala k němu řkuci: nic tobě a spravedlivému tomuto, neb sem mnoho trpěla pro něho této noci skrze viděnie. Tehdy řekl jest Pilat židóm: zdali neviete, že žena má jest milovnice božie, a v židovstvie zajisté s vámi mnoho umie. Vecechu židé: a my to dobře viemy. Vece jim Pilát: vězte žeť jest poslala ke mně a řkuci: neotsuzuj na smrt toho spravedlivého, neboť sem mnoho této noci u viděni trpěla pro něho. Otpoviedajíce židé vecechu Pilatovi: zdaliť sme nepověděli, žeť čarodějník jest on: hledajž žeť jest sen bludný poslal k tvé ženě. Tehdy Pilát přivolav Ježíše i vece jemu: slyšíš co tito proti tobě svědčie, a ty jim nic neotpoviedáš. Otpovědě Ježíš: každý člověk má moc mluviti i zlé i dobré, oni vizte co mluvie; byť neměli moci, nemluviliž by zajisté. Tehdy otpověděvše starosty židovské vecechu k Ježíšovi: co sme my viděli to pravieme: najprvé že jsi z smilstva narozen. Druhé že skrze tvé narozenie v Betlemě mládencóv sě zbitie stalo. Třetie že otec tvój Josef a mátě tvá Maria utekli sú do Egypta, protože sú neměli doufánie v lidu. Vecechu někteří jenž také tu stáchu z židóv dobrotivě otpoviedajíce a řkúce: myť nepravíme byť on byl z smilstva narozen; neb vieme že jest otdána byla Maria Josefovi a nenieť narozen z smilstva jakož vy diete. Tehdy vece Pilát kniežatóm židovských kněží, kteří sú řekli by byl z smilstva narozen.

Tato řeč vaše nenie práva, neboť otdánie bez smilstva stalo se jest, jakožto tito z našeho lidu pravie. A otpověděchu Pilátovi Annáš a Kaifaš: vešken zbor židovský volá a svědčí, že sě jest z smilstva narodil a čarodějník jest. Ale tito sú přišli novověrci a učedlníci jeho. A přivolav Pilát Annáše a Kaifáše vece jim: co sú přišli novověrci? Pověděchu jemu pohanšti synové, kteříž již nynie učiněni jsú židé, jenž dějí by nebyl narozen z smilstva. Tehdy otpověděchu Eleazar, Austerus, Antoni a Jakub, Azeras, Samuel, Izák i Finés, Krispus, Agrippa, Annes a Judas vecechu k Annášovi: myť nejsme ot přilezlých narozeni, ani jsme novověrci, ale jsme synové židovští a pravdu mluvíme; nebo sme při oddání Marie byli. A přimluviv sě Pilát k těm mužóm dvanádcti, kteřížto svědčichu i vece jim: zaklínám vás skrze zdravie ciesařovo, abyšte mi pověděli pravdu, jestli tak, že nenie urozen z smilstva, aneb jestli to pravda, což vy svědčíte. Tehdy otpověděchu Pilátovi: v zákoně přikázano nám jest, abychom nepřisahali ve jmeno nižádného boha jiného, nežli v jednoho israhelského boha; nebo křivdu mluviti skrze našeho pána boha, kterýž jest vyvedl otce naše z Egypta, hřešíme. I také pozdravením ciesařovým přisahámy tobě, nenieli to tak jakož sme pověděli, vinni jsme smrti. Tehdy vecechu Annás a Kaifáš Pilátovi: tito přišli sú svobodně jeho svědci, a věřie by nebyl zlořečený, ani take by byl narozen z smilstva; než myť pravíme žeť jest narozen z smilstva a kúzedlník jest, a praví sě býti synem božím a králem židovským. Protož uzřev to Pilát, obráti za sě vešken lid i káza všemu lidu vyjíti ven, kromě těch dvanádcti mužóv, kteříž sú řekli by nebyl narozen z smilstva a Ježíšovi káza otstúpiti. I vece jim Pilát: pro kterú příčinu chtie jeho zahubiti? Vecechu Pilátovi: nenávist mají k němu že v sobotu uzdravuje. Vece jim Pilát: z dobrého chtie jeho skutku zahubiti. Vecechu jemu: take pane.

Kapitola čtvrtá kterak židé pilni sú byli pána Krista umrtviti a Piláta vyprostiti.

Protož Pilát hněvem naplněn jsa vyjide ven z domu radného i vece jim: svědkyť mám slunce i měsiec, jenž osvěcují vešken svět, že ani jedné viny smrti nalezuji na tomto člověku. Otpověděchu židé a vecechu súdci: byť nebyl tento zlořečený a kúzedlník, nevydalibychom tobě jeho. Vece jim Pilát: vezměte vy jeho a podle vašeho zákona sudte jej. Vecechu jemu židé: nám neslušie žádného zahubiti. Vece jim Pilát: i mněť neslušie zahubiti bez práva. A když to pověděl, všed opět Pilát v dóm radný i zavola k sobě samého Ježíše i vece k němu: ty-li jsi král židovský. Otpověděl Ježíš: ot sebeli sám to mluviš, čilť sú jiní tobě o mně pověděli? Otpověděl Pilát: zdali já židem jsem? tvój lid a kniežata kněžská vydali sú tě mně, co si učinil? Otpověděl Ježíš: království mé nenie s tohoto světa; byť s tohoto světa bylo království mé, služebníci moji zbránilíbyby, abych nebyl vydán židóm: ale zajisté království mé nenie s tohoto světa. Vece jemu Pilát: a protož král jsi ty. Otpověděl Ježíš: ty dieš žeť jsem já král. Opět vece Ježíš Pilátovi: já sem sě v tom narodil a proto sem přišel na svět, abych svědectvie vydal o pravdě, neb každý ktož z pravdy jest poslúchá slova mého. I vece jemu Pilát: co jest pravda? Vece jemu Ježíš: pravda s nebe jest. Vece jemu Pilát: na zemi pravdy nenie? Otpověděl Pilátovi Ježíš: opatř pravdu na zemi blúdiece, kterak bývá súzena ot těch, kteříž mají moc na zemi. Tehdy opustiv Pilát Ježíše vnitř v domu radném vyšel jest k židóm a řekl jest jim: jáť nižádné viny nenalezám na něm. Otpověděchu židé jemu: onť jest řekl, mohu zrušiti tento chrám a po třech dnech opět jej ustaviti. Vece jim Pilát: který chrám? Vecechu židé jemu: který jest ustavil Šalomún ve čtyřidceti a v šesti letech, on jest řekl zrušiti svú mocí, a týž ustaviti ve třech dnech. Opět

vece Pilát: nevinen jsem já krví tohoto spravedlivého člověka, vy vizte. Otpověděchu židé: krev jeho na nás i na naše syny. Tehdy Pilát přivolav kněží starších i mistrov vece jim tajně: neroďte toho učiniti, neb sem žalobam nic hodného nenalezl na něm, jedno o uzdravování a porušení soboty. Vecechu kněžie starší a jahnové Pilátovi: ktožby koli pohaněl ciesaře, hoden jest smrti, ale tento rúhal sě jest bohu živému, nebo sě jest učinil roveň bohu a jsa člověk zlořečený. Tehdy Pilát přikáza aby všichni židé, jenžto sě před dóm radný sebrali, málo otstúpili k straně, kromě kniežat kněží a starost lidu, a přivolav Ježíše samého vece jemu: co tobě učinim? Vece Ježíš Pilátovi: jakož tobě dáno jest. Vece jemu Pilát: kterak mi dáno jest? Otpovědě jemu Ježíš: Mojžieš i všichni prorokové prorokovali sú o tomto umučení, a vzkříšení mém pravili sú. Uslyševše to kniežata kněží a starší lidu, vecechu Pilátovi: co viece chceš slyšeti rúhanie. Vece jim Pilát: jest-li toto rúhanie? vezmúcte vy jeho a podle zákona vašeho sudte jeho a vedte do vašie školy. Otpověděchu Pilátovi židé: zákon náš za právo drží: shřeši-li člověk proti člověku, hoden jest přijieti čtyridceti ran bez jedné bičových, ale ktožby sě proti bohu porúhal, hoden jest ukamenovanie. Otpovědě jim Pilát: jestli to řeč rúhanie bohu, vezměte jeho a podle zákona vašeho sudte, jakož sem i prvé řekl vám. Vecechu kniežata kněžská i starší mistrové i zákonníci: myť chcemy aby byl ukřižován. Otpovědě jim Pilát: nenieť dobré aniť jest hoden ať by umřel.

Kapitola pátá, kterak sú někteří divy pána Krista na sobě činěné a jeho dobrotivost vyznávali.

Tehdy vzhled Pilát a opatřiv lid židovský okolo sebe stojiecie, uzře mnoho židóv plačíce i vece jim: ne všecko množstvie obce žádá smrti jeho, aniž chce by on umřel. Vecechu starosty židovské a kněžie ku Pilátovi: protoť jest se sešlo a přišlo všecko množstvie lidu, ať by umřel on. Vece Pilát k židóm: co jest učinil, aby umřel? proto-li že jest byl řekl, by byl synem božím a kralem, chcete jeho ukřižovati? Vecechu všickni jedním hlasem vóbec: I ovšem. Tehdy po mnohém hádaní, kteréž Pilát měl jest s židy, jeden muž z kniežat židovských jmenem Nikodemus, jenž jest stál před súdcí, vece jemu: prosím tebe milostivý súdce, otpusť mi málo promluviti a pověděti před sebú. Vece jemu Pilát: což kolivěk tobě líbo jest pověz. Vece Nikodemus: já sem řekl starším kněžím, biskupóm, mistróm i jahnóm a všemu množství zboru i v škole; co se hádáte a co máte s tiemto člověkem? neboť tento člověk mnoho divóv a znamenie slavná činí, kterakýchžto člověk nížádný jest nečinil, aniž móž činiti, nechajtež a propusťte jeho a neroďte se zlobiti proti němu, aniž co zlého učiniti. Jsúť z boha tato znamenie, kteráž činí, stanúť sě, paklť z lidí, tehdyť zrušena budú. Mojžieš ten jest ot boha poslán byl do Egypta a činil jest mnoho znamení tam, kteréžto kázal jemu bóh činiti před Faraonem králem egyptským a před sluhami jeho: a běchu tu uzdravujíce lekaři omylníci a čarodějníci Jamnes a Mambres, a ti činili sú ta znamenie, kteréžto učinil jest Mojžieš, ale nemohli sú všech znamení činiti, kteréžto učinil jest Mojžieš; i měli sú je egyptští za bohy, ale že ta znamenie, kteráž sú činili, neběchu z boha, protož zahynuli sú oni i ti kteří sú jim věřili. A teď ještě pravi: nechajte a propusťte člověka tohoto, neboť nenie hoden smrti, ať by umřel. Vecechu židé Nikodemovi: již vidíme že ty jsi učedlník jeho učiněn, a že zaň slovo činíš a mluvíš. Vece k nim Nikodemus: zdali i súdce učedlníkem jeho učiněn jest, jenž zaň slovo činí a mluví? zdali ciesař neustavil jeho na toto dóstojenstvie súda nad tiemto městem? Tehdy zajisté židé běchu horliví vrčiece a škřipiece zuby na něho pro ta slova. Tehdy vece Pilát k nim: co škřipíte zuby proti němu? an pravdu mluví. Otpověděchu židé: pravdu jeho přijmi on a diel s ním měj. Vece Niko-

dem: amen, točiž buďto, aneb staň sě tak, jakož vy diete, abych měl diel s ním. A vystúpiv jeden z židóv učiní prosbu ku Pilátovi a řka: prosím tebe, otpusť mi jediné slovo promluviti před sebú. Vece jemu Pilát: co chceš promluviti mluv. Jenž vece: osm a třidceti let ležal sem v loži ukrutnú nemocí na všaký deň v nebezpečenství smrti a v porodu bolesti, a přišed Ježíš mnohé ďábelníky rozličnými nemocmi jaté a obklíčené, uzdraveny jest učinil: a někteří mladci nesli sú mne na ložci a postavili sú mě před ním. A vida Ježíš smiloval sě jest nademnú a slovo jest řekl mně: vstaň, zdvihni lože své a choď. A bez meškánie uzdraven jsem a zdvihl sem lože mé a chodil sem. Vecechu židé ku Pilátovi: otěž jeho kteraký jest byl deň, když uzdraven jest. Vece ten uzdravený: sobota jest byla když sem uzdraven. Vecechu židé Pilátovi: a zdali sme tobě neřekli, a jakož jsme ličili, pravda jest že v sobotu uzdravuje a ďábly vyhoní. Tehdy opět jiný žid vytasiv sě řekl jest: slep sem byl narozen, jediné toliko hlas sem slyšal, ale nižádného neviděl sem. A když jděše Ježíš, tehdy velikým hlasem zvolach a řka: smiluj sě nademnú, synu Davidóv. I smiloval sě nademnú A když vloži ruce svoji na mé oči, ihned sem viděl. A opět jiný žid vystúpiv před lid a před Piláta vece: skloněn a zlámán sem dnú byl, a napravil a uzdravil mě jediným slovem. Pak jedna žena jmenem Veronika řekla jest Pilátovi: červenú nemoc sem krvotekúcí dvanádcte let měla, a když sem sě dotkla podolka jeho rúcha, ihned sem té nemoci zbavena a tečenie mé krve přestalo. Vecechu židé Pilátovi: v zákoně přikázáno máme, abychom žen v svědectvie nevodili, neb nedopúštěli než jediné mužc. A jiní pak z zástupu židovského mnozi mužie i ženy volaly sú řkúce: tento člověk prorok jest a všichni ďáblové jemu podrobeni a poddáni jsú. Vece Pilát těm, jenžto praviechu že ďáblové jemu poddáni jsú: proč pak i mistróm vašim nejsú poddáni? Vecechu jemu: nevieme. Opět jiní pověděchu Pilátovi, že Lazara v hrobu mrtvého leziecieho po čtyřech dnech vzkřiesil jest.

Kapitola šestá, kterak Pilát usiloval aby pána Krista vysvobodil, a židé snažni byli, aby byl ukřižován.

A slyšav to Pilát užásl sě i vece k množství židóv: což vám prospěšno jest vylíti krev spravedlivého člověka? A přivolav Pilát Nikodema a dvanádcti mužóv, kteříž sú pravili, že z smilstva narozen nenie, vece k nim: co učiním? rozbroj a búře děje sě v lidu. Vecechu jemu: myť nevieme, oni vizte. Opět Pilát svolav všecko lidu množstvie vece jim: vieteli že obyčej jest přes deň přesničný, točižto velikonočni abych propustil vězně jednoho, i mámť znamenitého vězně v žaláři vražedlnika jmenem Barabáše; na Ježišovi zajisté viny k smrti nenalezám. Kterého chcete ať vám pustím? I zvolachu židé a řkúce: Barabáše pusť nám. Vece jim Pilát: což pak učiníme z Ježíše? jenž slove Kristus. Vecechu všickni: ukřižován buď. A opět Pilátovi vecechu židé: propustíšli tohoto, nebudeš přietel ciesařóv, neboť nazývá sě synem božím a králem židovským; leč snad chceš ty by on byl králem, ale ne ciesař? Tehdy Pilát rozhněván a pln jsa prchlivosti i řekl jest: lid váš byl jest vždycky búřivý, prchlivý, roztržený a svárlivý, a kteříž sú za vás stáli, točižto vám nakládali, vždy ste sě jim protivili. Otpověděchu židé: kteří sú stáli za nás? Otpověď jim: Bóh váš, jenž vás vyprostil z tvrdé služby egyptských lidi, a přes moře vedl vás jakožto přes suchú zemi, a na púšti krmil vás mannú nebeským chlebem a řeřábky čtyřidceti let, a vyvedl vám vodu z tvrdé skály i napájel vás, a dal vám zákon: ve všech těch věcech lněvali ste boha, a protivíce sě vašemu bohu kázali ste sobě skovati tele duté za bóh, i zradili ste boha vašeho, a po-

rúhali ste sě bohu vašemu, a on chtěl vešken váš rod zahubiti a shladiti, jediné že jest Mojžieš za vás boha vašeho prosil, aby vás neshladil. A nynie pravíte, žebych nenáviděl ciesaře. A to pověděv povstal Pilát z stolice chtěše vyjíti z domu radného. Protož volali sú židé a řekli jemu: krále vieme ciesaře, ale ne Ježiše nazaretského, jakžkoli tři králi mudrci dary sú jemu obětovali jakožto králi a řkúce, by židovský král narodil sě v Betlemě. To uslyšav Herodes ot mudrcóv že sě král narodil, chtěl a hledal jest jeho zatratiti. Ale když jest to Josef otec jeho zvěděl, vzal jej i máteř jeho, utekl do Egipta. A když ten účinek Herodes zvědě, poslal i zatratil i zhubil dietky židovské všecky, kteréž sú sě narodili v Betlemě i v těch ve všech krajinách v stáří ot dvú letú neb mladšie. A když to uslyše Pilát velmi sě užase, a učinil mlčenie v lidu, kteřížto volachu, a řekl jest: tehdy tento jest kterého hledáše Herodes? Vecechu jemu: tenť jest. A vzav Pilát vodu umyl jest ruce své před lidem řka: nevinen jsem já ot krve spravedlivého tohoto, vy vizte. A otpověděli sú židé řkúce: krev tohoto na nás i na syny naše.

Kapitola sedmá, kterak Pilát pána Ježiše otsúdil a o rúhání židovském a o smrti pána Ježiše a diviech při jeho smrti.

Tehdy přikáza Pilát pána Ježiše před stolici svú, kdežto sedieše, přivesti, a mluvi těmito slovy řka: pokolenie tvé dovedlo jest tě jakožto krále; protož přikazuji tě najprvé bičovati podle ustavenie dřievních kniežat, a potom jeho přikáza aby jej na kříž zdvihli na tom miestě, ješto slove Kalvarie, točiž na rozhraní, kdež jat byl a dva lotry s ním, jimažto jmena tato jsú Dyzmas a Jezmas. I vyšel jest Ježíš z domu radného nesa svój kříž s sebú a dva nešlechetná zlosyny s ním. A ti také nesěchu své kříže s ním; a když přijidechu k miestu tomu, svlečechu rytieři jej z rúcha jeho a opásachu jej v rúchu a korunu z trnie vstavili sú na hlavu jeho. I ukřižovali sú jeho a dva lotry s ním. Dyzmas na pravici a Jezmas na levici. Tehdy rytieři metali sú losy o rúcho jeho, točiž o tu sukni, kterážto ni krájena ni šita běše. A když Ježiš na kříži pněše, vece: otče shověj a otpusť jim, nebť nevědie co činie. I stoješe lid hledaje, i posmievachu sě jemu kniežata kněžská i starosty a súdce jich s mistry sami mezi sebú řkúce: jiné jest uzdravoval, sám sebe nemóž uzdraviti. Jestli syn boží, sstup nynie s kříže a uvěříme v něho. A rytieři přistupujíce porúhachu sě jemu, a přistúpivše dávachu jemu ocet s žlučí smiešený píti a řkúce: jsili ty Kristus král židovský, vysvoboď sě samého. Jeden také z rytieřóv jmenem Stefaton napluiv húbu octa i vložil na tresť, dáváše jemu píti a řka: jsili ty král židovský, uzdrav sě a sprosť sě. I přikázal jest Pilát súdce za otsudek vinu a heslo napsati slovy židovskými, řeckými i latinskými, jakož sú mu pravili židé: Totoť jest Ježíš nazaretský, král židovský, jakož sú řekli židé, by on činil sě králem židovským. Tehdy také jeden z těch lotróv, kteříž pněchu s ním na kříži, jmenem Jestan vece jemu: jsili ty Kristus, sprosť a vysvoboď sě sám i nás. Otpověděv Distan zamútil jej a porokoval jest jemu a řka: ani ty sě bojíš boha, a jsa v témž súdu; nebo my zajisté pro naše viny hodně a spravedlivě ty věci, kteréž smy vzěli, trpímy, ale tento nic jest zlého neučinil. Kterýžto když jest porokoval a požehral tovařiši svému, a obrátiv tvář svú vece k Ježíšovi: pomni na mě pane milý, když přijdeš v králevstvie své. Otpovědě jemu Ježíš: zajisté pravi tobě, že dnes budeš se mnú v ráji. A běše jakožto hodina šestá dne a tmy učiněny jsú po všie zemi až do deváté hodiny. A když sě jest slunce zatmělo, a i opona chrámova roztrhla sě jest na dvě straně ot vrchu až dolóv, i zvola Ježíš velikým hlasem a řka: via ala hohe exicole, jenž sě vykládá: v ruce tvoji hospodine porúčiem duši svú. A to když jest řekl, vypusti

duši svú. Tehdy Longin rytieř vzem kopie, otevřel jest bok jeho, a ihned vynide krev a voda. Tehdy centurio storytieřník, kteréž s druhé strany stáše, vida ty věci a znamenie, kteráž sě běchu stala, velebieše boha a řka: zajisté tento člowěk syn boží běše. A wešken lid mužie a ženy spolu okolo ostúpiwše k té ohawě jsúc zamúceni a znamenajíc co sě jest stalo, a kterézto wieci sú sě daly: tepúce prsi své wracowachu sě w své domy. Tehdy centurio storytieřník rozličil a rozpravil Pilátowi súdci wšecko což sě tu stalo było. Uslyšaw to Pilát súdce, zamúti sě přieliš a nejedl jest nic toho dne ani pil i žena jeho i jiné mnohé ženy nábožné z lidu židowského, kterézto přisluhowachu a pomahachu jemu z swých statków. Tehdy swolaw Pilát knieżata kněžská i mistry chramu i staršie wece jim: widělili ste ta znamenie, kteráž sú sě stala? Otpowěděchu židé: pokaženie slunce stalo sě jest podle obyčeje. A stáchu tehdy wšickni známí jeho z daleka a ženy, kterézto následowaly sú jeho ot Galilee widúce ty wšecky wěci.

Kapitola osmá o pohřebu pána Jezu Krista, z něhož sú Josefowi a Nikodemowi hrozili a Josefa w žalář wsadili.

Tehdy jeden muž jmenem Joseř spravuje a sposobuje dwor, muž dobrý a spravedliwý maje péči o něm, kteréžto jest nepowolil radě, ani žalobam jich točižto židowským, ot Arimathie města Judowa. A on běše čekaje královstwie božieho; tehdy ten přistúpiw k Pilátowi i uprosil tělo Ježišowo. A složiw je s kříže, i obinu je w čisté plátno, i wložil je w hrob swój nowý, w němžto ještě nižádný položen nebeše. Uslyšawše to židé, že Joseř uprosil tělo Ježišowo, hledachu ho s Nikodemem zabiti, a s jinými dwanádcti muži, kteříž sú řekli, žeby nebyl narozen z smilstwa, i s mnohými jinými, kteříž sú stáli před Pilátem, a jeho dobré skutky oznamowali. A když sě běchu skryli, tehdy sám jediný Nikodem ukáza sě a zjewi sě jim, neb knieżetem židowským běše i wece: kterakste wešli do školy židowské? A oni otpowěděli sú jemu: a ty kterak si w školu wšel? neb si powolen byl Kristowi a držal si spolek s ním. Otplata jeho diel buď s tebú w budúciem wěku na onom světě. Otpowědě Nikodem a řku: amen, amen, amen točižto staň sě, staň sě, staň sě. Takéž Josef ukázaw sě jim i řekl jest jim: proč ste sě rozhněwali na mě, že sem uprosil tělo Ježišowo u Piláta. Aj wězte žeř sem w hrobě nowém swém położil je a obinul sem je plátnem čistým, a přiwalil sem kámen ke dwořem peleše: proč ste nedobře činili spravedlivému a nerozpomínaliste sě na to, abyšte jeho neukřižowali i než i bok jeho kopím ste proklali. Uslyšawše to knieżata kněžská židowská, starší i mistři i súdce rozhněwali sú sě welmi, a jemše Josefa, kázachu ho střieci, neb jako nazajtřie měješe sobota býti, a řekli sú jemu: wěz to že této hodiny neslušie ani sě hodí nám nic proti tobě učiniti, neb sobota nastáwá: ale wěz to že ani pohřebu hoden budeš, než dáme tělo tvé ptactwu nebeskému a zwieratóm země sniesti. Otpowědě jim Josef: tato řeč jest podobna řeči pyšného Goliáše, kteréžť jest haněl a porokoval bohu živému proti swatému Izraheli Davidowi proroku neb jest bóh řekl skrze proroka: mně pomsta a já otplatím. A aj nynie poctiwý súdce Pilát umyl jest ruce swoji před slunecem a před wámi řka: čist sem já ot krwe spravedlivého tohoto, wy wizte. A wy otpowěděwše řekli ste: krew jeho na nás i na naše děti. A nynieť sě bojím, byť snad někdy hněw boží nepřišel na wás i na waše děti, jakožste řekli. Tehdy uslyšewše židé tyto řeči, zazlichu sě přielišným hněwem, a chytiwše Josefa i zawřechu jej w schráně, w niežto žádného okna nebeše a znamenachu i zapečetichu dwéře té schrany na zámek. Annáš a Kaifaš prstenów swých, a postawiwše stráž před dwéřmi i otjidechu. Tehdy w jitře sebrachu sě knieżata kněžská a starší s mistry a s zákonníky i s jahny wšedše w školu radu wzěchu, kterakby mu smrt učinili.

Kapitola devátá o divném sproštění Josefa, a oznámení vzkřišenie pána Jezu Krista.

A když sě to stalo sebravše sě všickni a sediece kniežata kněžská Annáš a Kaifáš kázachu s velikú nepocti přivesti jeho. A když otevřechu zámek a pečeti dveří, nenalezechu Josefa. A to uslyšev vešken zbor diviechu sě i strnu, a užásl sě vešken zbor proto. I obklíči je veliká bázeň, neb nalezli sú zapečetěn zámek schrany, a pečeti, kterýmiž sú zapečetili nalezechu nepoškvrněné. Ale že Annáš a Kaifáš ot toho pokoje klíč mějechu, protož nesměiechu rozjímati, kteříž před Pilátem za Ježíše mluviechu, a tak Annáš a Kaifaš odešli sú, a tomu sě všickni diviechu. A aj tehdy někteří z strážných rytieřóv, kteříž střežechu hrobu Ježíšova, přijidechu do města a všedše v zbor do školy vecechu kniežatóm židovským a staršim i mistróm, že když sme my stříchli hrobu Ježíšova, stalo sě jest veliké zemětřesenie a hnutie, i viděli sme angela božieho kterak kámen s hrobu otvalil i seděše na něm, jehožto obličeje krása běše jakožto blesk a rúcho jeho bielestkúcie jakožto snieh, ale ot strachu učiněni smy jako mrtvi; a slyšeli smy angela mluvice k ženám, kteréžto běchu přišly k hrobu Ježíšovu a řkúcieho: nerodte sě báti, neboť viem zajisté, že Ježíše, kterýž ukřižován jest, hledáte: nenie jeho, vstalť jest zajisté, jakož jest dřieve pověděl, podte a vizte miesto, kde jest položen byl, a brzo jdúc povězte učedlnikóm jeho a Petrovi, že jest z mrtvých vstal, kterýžto již předejde vás v Galilei: tu jeho uzříte, jakož jest prvé zvěstoval a předpověděl vám. Tehdy svolavše židé rytieře všecky, kteřížto ostřiehachu hrobu Ježíšova i vecechu jim: které sú to ženy, k nimžto angel jest mluvil, a proč ste jich nechytili? Otpověděchu rytieři židóm řkúce: žen neznáme které sú byly, neb sme my bojiece sě angela jako mrtvi byli, neufajíc viec světla spatřiti tohoto světa, kterak sme pak mohli je chytiti. I vecechu jim židé: živ jest hospodin, žeť nevěříme vám. Otpověděvše rytieři řekli sú židóm: když ste Ježíšovi an toliko divóv činil před vámi, nevěřili, kterak pak nám věřiti možete; dohře zajisté řekli ste vy: živ jest on hospodin, jehožste ukřižovali. Opět židóm rytieři vecechu: myť sme slyšeli, že Joseť, jenž jest uprosil u Piláta tělo Ježišovo i pochoval, a vy jemše jej i zavřeli ste jeho v schraně, v kteréžto nižádného okna jest nebylo; a znamenali ste vašimi prsteny zámek zapečetivše, a druhý deň otevřevše jeho ste neuzřeli: protož dajte vy nám Josefa, kterého ste v schráně skryli, a myť vám dámy Ježíše, jehož sme v hrobě střiehli. Vecechu židé: myť vám dámy Josefa dajte vy nám Ježíše. Neb Josef šel do města svého Arimathie. Otpověděchu rytieři: jestli Josef v Arimathii, a Ježíš jest v Galilei, jakožto sme slyšeli ot angela praviec k ženám. Usłyševše to židé háli sú sě velmi řkúce sami k sobě: nepronášejme nikoli této řeči, ať někdy slyšána nebude; neb snad pronesúli se tyto věci, všickni, uvěřie v Ježíše. Sběrme penieze a dajmy rytieřóm řkúce: pravte že když sme my spali, přišli sú učedlnici Ježišovi v noci a ukradli sú tělo Ježišovo. A budeliť to slyšáno ot Piláta súdce, myť jemu dosti učinímy. Tehdy vzemše radu, i dali sú veliké penieze rytieřóm a řkúc: řcete že učedlnici jeho amy spímy v noci přišedše ukradli sú jeho nám. Paklif to Pilát súdce uslyší, myť za vás mluvit budeme, a tak vás ote všeho vysvobodíme. Tehdy rytieři vzemše penieze, ne tak sú pravili jakož ot židóv sú naučeni a napomenuti. Chtěchu tehdy tak povědieti: učedlnici jeho přišli amy spímy v noci i ukradli jej nám, ale nemožechu, než zajisté jest: vstal z mrtvých Ježíš, a viděli sme angela s nebes sstupujice an otloživ kámen i seděše na něm. A pronesena jest vsem řeč jich, a slovo to proneslo sě jest u židov až do dnešnieho dne.

Kapitola desátá kterak tříe svědci vyznávali že viděli pána Jezu Krista, jenž vstúpil jest v nebesa.

Ale jeden kněz jmenem Finés a Adda přikazatel a jahen jmenem Aggeus, títo tříe přišli ot Galilee do Jeruzalema a řekli sú kniežatóm kněžským a starším i mistróm i všem v škole, že Ježíše, kterého ste vy ukřižovali, viděli sme s jedenácti učedlníky svými mluvice a sediece u prostřed nich na hoře olivetské a řkúce jim: jdúc po všem světě kažte čtenie všemu stvoření, křtiece je ve jmě otce i syna i ducha svatého, ktož uvěří a křtěn bude, spasen bude; ale ktož zajisté neuvěří ten zatracen bude. Ta znamenie budu při nich, kteříž uvěřie ve jmeno mé, budú ďábly vyháněti, rozličnými jazyky budú mluviti a hady budú bráti, a smrtedlnícho ačby co snědli neb vypili, nebude jim škoditi: na nemocné budú ruce klásti a zdrávi budú. A když to otmluvi k učedlníkóm svým, uzřechom jej an do nebes vstupuje. Uslyševše to kniežata kněžská a starci i mistři i jahnové vecechu k těm třem mužóm: vzdajte slávu bohu israhelskému, a povězte nám ač sú to pravé věci, které ste slyšeli a viděli. Otpověděli sú jim řkúce: živ jest pán bóh otcóv našich, bóh abrahamóv a bóh izákóv a bóh jákobóv, že sme slyšeli mluviece Ježíše s učedlníky svými na hore olivetské, a viděli sme jej do nebes vstupujic, jakož sme vám pravili; proto slova kteréž sme slyšeli ot Ježíše, a že sme viděli jeho vstupujíce do nebe zamlčímeli, hřiech máme. Tehdy vecechu jim židé: protoliste přišli, abyšte nám to zvěstovali čili abyste modlitbu vzdali bohu. Otpověděchu jim: přišli sme chválu vzdávat bohu. Vecechu jim kniežata kněžská a starší i mistři: vy ste přišli chválu vzdávat bohu z toho oblúzenie, ješto ste mluvili přede vším lidem. Otpověděchu jim: jestli to hřichem, že ta slova kterážsme slyšeli, a ty věci které sme svýma očima viděli, aj toť stojíme před vámi, což sě vám najpodobnějie zdá, to z nás učiňte. Tehdy ihned vstavše kniežata židovská, držiece knihy zákona božieho v rukú, zaklínali sú je řkúce: již ižádnému viece nezvěstujte a nepravte těch věcí a slov kterážste nám o Ježíšovi pravili. Tehdy dachu veliké penieze těm třem mužóm a kázachu jim do své vlasti jíti; a poslachu s nimi tříe muže, aby je doprovodili do jich krajin, aby nikoli nebydlili ani zóstávali v Jeruzalemě: a tak že je provodichu až do Galilee, i otjidechu jich tak s pokojem. Tehdy sebravše sě kniežata kněží židovských a starší i mistři v školu velikým hněvem, i učinichu kvielenie a sami mezi sebú ptachu sě a řkúce: kteréž jest to znamenie ješto sě jest přihodilo nám, a proč ten div stal sě jest v Israheli. Tehdy Annáš a Kaifáš těšiece je vecechu: a zdali rytieřóm, kteříž sú střiehli hrobu Ježišova máme věřiti? kteříž sú pověděli nám by angel boží sstúpil s nebes i otvalil kámen ot hrobu; snad učedlníci jeho duli sú jim zlata mnoho, kteřížto vzali tělo Ježišovo, a naučili je řkúce: aby svědčili lidem, a oni aby mohlj ukrasti tělo Ježišovo. To vězte že nemáme nižádnému věřiti ciziemu v žádném slovu; neb sú oni vzemše ot nás mnoho peněz, ne tak jakož sme je (naučili) pravili sú: protož neb nám anebo jeho učedlníkóm vieru měli sú držeti.

Kapitola jedenádctá, kterak jest Nikodem židóm radil, aby pána Krista na horách hledali, a kterak Josef nalezen jest v Arimathii a obeslán ot židóv aby k nim přišel.

Tehdy povstav Nikodem jide k nim v radu a vece jim: právě mluvíte synové izrahelští, vy ste slyšeli všecky věci které sú mluvili oni tříe mužie, ješto běchu z Galilee přišli, přisahajíc na zákoně božiem skrze jmeno pána boha israhelského a řkúce: viděli sme Ježíše s učedlníky svými na hoře mluviec, a viděli sme jeho do nebes vstupujic, a jakož z svatého písma viete, že svatý Heliáš na ohnivém vozě vzat

jest do ráje. Tehdy otázachu Helizea synové prorokóv řkúce: kdo tvój otec Heliáš? Otpovědě jim, že vzat do ráje. Vecechu synové prorokóv k němu: snad jest duchem pochopen a na některých horách israhelských posazen. A protož vyběrme z sebe některé muže schoďmež po horách israhelských, snad jeho naleznem? I prosiechu Helizea, aby s nimi šel; a chodivše tři dni nenalezechu jeho, nebo zajisté byl vzat do ráje. A nynie teď poslúchajte mne synové israhelští: podme a pošleme muže po horách israhelských, zdaliby duch schopil Ježíše, a posadil jej na některé hoře, snad nalezneme jej a pokánie učiníme. I slíbi sě ta rada všem Nikodemova. I poslachu své posly muže, aby hledali Ježíše, a hledavše i nenalezechu jeho, ale Josefa nalezechu v Arimathii, ale žádný nesmie jeho staviti. A vrátivše sě vecechu: co sme kde chodili, nenalezli sme Ježíše, ale Josefa sme nalezli v Arimathii městě jeho. Uslyševše to kniežata kněžská i všichni starší lidé i mistři běchu veseli velmi, a radovali sú sě i pochválichu boha israhelského, že nalezen jest Josef, kteréhožto zavřeli běchu v schráně a potom nenalezli jeho. Tehdy učinivše sněm veliký vecechu kniežata kněžská: kterým pořadem mohlibychom přivesti a přivolati k nám Josefa a mluviti s nim? Tehdy vzemše částku listku a černidla i napsachu k Josefovi list řkúce: pokoj s tebú buď otče Josefe i všem kteříž s tebú sú. Vieme a poznáváme sě, že sme hřešili proti bohu i proti sobě, ale prosils boha israhelského by tě sprostil z našich rukú. I sprostil jest tě: protož prosíme tebe by ráčil k nám k svým synóm a k své bratři zavítati, neb velmi sme zamúceni byli a divili sme sě všichni vzetí tvému když sme tebe v pokoji hledajíc i nenalezli. Vieme cele, že zlobivú a nečistú radu byli sme umyslili proti tobě, ale hospodin zrušil jest radu naši. Na pokoj tobě Josefe poctivý ote všeho lidu našeho. I vybrachu ze všeho lidu sedm mužóv přátel Josefových, kteréž sú oni znali že jsú přietele jeho. I vecechu jim mistři, biskupi i zákonníci: když přijdete k Josefovi, pozdravte jeho v pokoji dadúc jemu list, a vizte budelit přijma poselstwie čisti, tehdy bez pochybenie pójde s vámi, a přijde k nám; paklif poselství nepřijme, tehdy věžte zajisté žeť se hněvá na nás. A protož požehnavše jich i poslali je. Tehdy ti mužie přišedše do Arimathie k Josefovi padechu na zemi před ním, a pozdravivše jeho pokojně, dali sú jemu lístek poselstvie a řkúce: otče Josefe na pokoj tobě i všem tvým. Otpověděv jim vece: na pokoj vám i všemu israhelskému lidu. A přijem list poselstvie i čte jej. A když přečíte Josef lístek, pochvali boha a řka: požehnán buď pán bóh israhelský, jenž mě vyprostil z ruky nepřátel mých, a vysvobodil lid israhelský, aby nevylili krve mé na prázno na zemi, požehnaný bóh jenž mě je obránil pod křidloma svýma. A buď požehnáno jmeno pana boha, jenž jest poslal angela svého, kterýž mě jest přikryl pod křídloma svýma. A poceloval Josef muže ty i přivedl v dóm svój, připravil také stól i dal jim pokrm s sebú.

Kapitola dvanádctá o přijetí Josefa do Jeruzalema, o jeho přivítání, a o tom což jest pravil o svém vyproštění.

Tehdy nazajtřie ráno osedlav Josef osla svého i jede s nimi. A tak přijedechu do svatého města Jeruzalema. A když uslyšechu všichni židé že Josef přijel, běžechu na cestu proti němu volajíce a řkúce: pokoj boží buď všemu lidu židovskému. I báchu sě všickni z opatřenie jeho. Tehdy pocelovachu jeho všichni biskupové i starší i vladaři. Potom přijem jej Nikodem v svój dóm, učinil jemu veliké hody Zavola také Annáše a Kaifáše starších a kniežat s mistry. I bychu veseli všickni jedúc a pijíc; a pochválivše boha, vrátichu sě domóv, ale Josef osta v domu Nikodemovu. Tehdy druhý deň před sobotú sjidechu sě kniežata a starší chrámu i mistři v dóm Nikodemóv. Tehdy Josef vstav i pozdravi jich tiše a řka: pokoj vám buď i va-

šemu domu, i uvede je Nikodem v svój dóm, a tu učiníchu radu. Tehdy Josef v domu Annáše běše, ale nižádný nesměješe s ním mluviti. I vece jim Josef: proč ste mne zavolali? Tehdy oni ponuknuchu Nikodemovi aby mluvil. Tehdy Nikodem vece Josefovi: otče Josefe poctivý i všemu lidu israhelskému, věz že kniežata poctivá, starosty i vladaři a mistři žádají ot tebe řeč slyšeti. Vece jim Josef: těžte. Tehdy Annáš a Kaifaš vzemše knihy zákona božieho, i zavěrovachu k němu řkúce: daj vyznánie a chválu bohu israhelskému a zjev nám před bohem všecky věci co tebe tázati budem. Vece jim: nebudeť nic tajeno před vámi. Vecechu k němu: byli sme zamúceni velmi ještos uprosil u Pilata tělo Ježíšovo, a obinuv v čistý čalun i položil si v svém hrobě novém, a protož sme tě byli zavřeli v schráně v nieždo nižádného okna nebylo, a zapečetivše dveře stráže smy osadili: a když smy v druhý deň přišli otevřevše dveře i nenalezechom tebe, tedy divili smy sě a velmi sě zamutichom, a bázeň velká na veškeu lid boží spadla a strach nás popadl, když sme tě přivitali přítomného. A proto sme tebe přivolali, aby nám pověděl, kterak sě jest tobě dálo: zvěstuj a oznam nám to před bohem co sě jest stalo o tobě, abychom my z tvého zdravie chvalu vzdávali bohu. Uslyšav to Josef i vece: když ste mě byli zavřeli v deň přesný, totiž u veliký pátek k večeru, tehdy seděl sem tu celú sobotu, a když o pól noci stách na modlitbě a modlech sě bohu, tehdy ten dóm v kterémž ste mne zavřeli byli, zdvižen jest ot čtyř uhlóv, a na čtyřech uhlech pověšen. I zjevi sě jako světlo v oči mú: tehdy já užasech sě i padech na zemi. Tehdy kdos pozdvíže mě s místa, na kterémž sem byl padl, i obli mě vodú jakožto rosú ot hlavy až dolóv, a vóně ta rozkošná vnide v chřipě moji, i utře tvář mú tú vodu jako obmývaje mě, i pocelova mě a řka: Josefe neboj sě ale vezři na mě a viz kto jsem já. A vzezřev uzřech Ježíše, a užas sě mněch by obluda byl i vecech jemu: Rabbony Heliáš točiž mistře Heliášli jsi ty? I vece mně: nejsem Heliáš ale jáť Jsem Ježíš nazaretský, jehožs ty pochoval a obinul v čalún čistý, přikryls rúchú tvář mú i vložils v svój nový hrob. I vecech an mluvi semnú: pane ukaž mi hrob kde sem tě položil: a ujem mě za ruku vyvede mě z toho domu, i provodil mě jest drže za ruku na miesto, kdež sem byl jeho pochoval. A ukáza mi plátno a rúchu jímž sem byl hlavu jeho obinul. Tehdy sem zajisté poznal, že to Ježíš běše, i vecech jemu: požehnán buď jenž jest přišel ve jmeno božie. Tehdy ujem mě a drže ruku mú, vede mě do Armathie do domu mého zavřenými dveřmi i vece mi: pokoj tobě. I přikáza mi a řka: až do čtyřidcátého dne nevycházej z tohoto domu: jáť již pójdu do Galilee k učedlníkóm mým. A když ty všecky věci uslyšechu kniežata židovských kněží, vladaři starší i mistři, kněží i jahnové užasli sú sě i stáchu u velikém strachu jakoby zmrtvěli i padechu k zemi a nejedli su až do deváté hodiny. Tehdy Josef a Nikodem prosišta jich řkúce: vstaňte a pojezte chleba a posilněte sebe i svých životóv, neb zajtra jest sobota božie. Tehdy vstavše modlichu sě bohu, a po tě modlitbě jechu i pichu, a potom rozjidechu sě každý do svého domu. Potom opět druhý deň snidechu sě v školu mistři a kniežata židovských kněží a starší z lidu, a těžiec mezi sebú vecechu: který jest tento hněv boží? ai div, kterýž přišel na nás a stal sě jest v Israheli? a však smy zajisté znali otce i máteř Ježíšovu.

Kapitola třinádctá, kterak jeden jáhen oznámil pána Krista a tŕie dřievní svědci svědčili že jest živ a do nebe vstúpil jakož jest řekl.

Tehdy jeden jáhen v zákoně učeny jmenem Levi řekl jest: já sem znal dobře otce i máteř Ježíšovu, že su byli z pokolenie Davidova, ale však boha sě bojice a modliti sě neprestávajíce vždycky třikrát do roka desátky obětí a svěce-

ním obětujíce v Israheli točižto v lidu israhelském. A když sě jest Ježiš narodil byl, tehdy otec i máti přinesli sú jeho do toho chrámu i dali sú obět pánu bohu za něho. A když jest jeho vzal veliký kněz Simeon drže jeho na svú rukú řekl jest k němu: již pustíš hospodine sluhu svého podle slova tvého v pokoji. Tehdy také matce jeho milostivě vece: zvěstuji také tobě o dietěti tomto: věz že toto dietě položeno jest ku pádu a vstání mnohým lidem israhelským, a na znamenie, jemužto otpierati a otmlúvati neb protiviti sě budú; a tvú duši, vece, meč bolesti projde, aby otkryta a zjevena byla mnohých srdci myšlenie. Vecechu jemu biskupové a zákonníci i múdří: aj tyto všecky věci, kteréž si pravil kteraks aneb kdys je viděl? Otpověděl jim Levi: a zdali neviete že sem sě ot něho učil zákonu. Vecechu jemu kněžie mistři a starší: otce tvého viděti chceme, a otázavše vecechu jemu: jestli to tak jakož smy slyšeli ot syna tvého Levi? kterýmžto on vece: nic jistějšího i vece jim: proč ste nevěřili synu mému, i pověděl: Simeon on učil jest syna mého zákonu. I vecechu ti kteříž běchu v radě k Levi: pravá jest řeč tvá kterúž si pověděl. Tehdy vecechu knieżata kněžská a starší z školy sami k sobě: poďme a pošleme k těm třem mužóm, kteříž běchu přišli z Galilee a pravili nám, by jeho viděli mluviec s jeho učedlníky na hoře olivetské, a vstupujíc na nebe. I slíbi sě ta řeč všem. I vecechu mužóm, kteříž jíti měchu: šedše rcete: mistře Adda, mistře Finés, mistře Aggeo na pokoj vám. Tyto věci vzkazuje vám vešken lid boží a řka: pohádek sě jest mnoho nynie stalo v radě našie, a proto sme poslali tyto muže, aby vás pozvali do svatého města Jeruzalema. Tehdy šedše ti mužie do Galilee, nalezechu je ani sediec myslé a mluviec o zákonu; i pozdravichu jich pokorně a řkúce: na pokoj vám. I vecechu: pokoj buď s vámi, proč ste přišli? Otpověděchu jim: volá vás rada lidu božieho do svatého města Jeruzalema. Uslyševše ti jisti že jsú hledáni ot rady, pochválichu boha, a otpočinuvše s nimi, přijidechu v pokoji do svatého města Jeruzalema. Tehdy nazajtřie usadivše sě v radu kněžie a mistři otázachu jich řkúce: povězte nám zjevně viděliliste Ježiše sediec na hoře olivetské a učiec své učedlníky a vstupujíc na nebe. Otpověděchu oni jedniem hlasem řkúce: živ jest pán bóh israhelský na nebi, že sme zřejmě viděli Ježiše mluviec s učedlníky svými na hoře olivetské vstupujíc do nebes. Tehdy Annáš a Kaifáš rozlúčivše je rózno ot sebe, a těžiec každého zvláště, jednostajně pravdu sú pověděli, že sú viděli Ježíše mluviec s svými učedlníky a vstupujíc do nebes. Tehdy vecechu Annáš a Kaifáš: zákon náš Mojžiešov drží, v ustech dvú neb o tříe svědkóv stoji každé slovo. Tehdy pověděl mistr Habundeu: ale co dieme, neb psáno jest v knihách o přirození že blahoslavený Enoch chodil jest s bohem, a líbil sě jest bohu, a přenesen jest slovem božím, neboť bóh zdvihl jest jeho do ráje. Jajrus mistr vece: a my sme slyšeli smrt Mojžieše blahoslaveného, ale hrobu jeho pohřebu nevieme, ani viděli sme; psáno jest zajisté: umřel Mojžieš z slova božieho, a nevie žádný člověk do dnešnieho dne hrobu jeho; a Heliáše proroka nenie smrt shledána. Levi také vece: to což jest mistr mój Simeon řekl, též ja diem. Aj tento položen jest ku pádu a vzkřiešení mnohým v Israheli a na znamenie jemužto otpierati a etmlúvati budú a protiviti sě lid israhelský bude. Tehdy Annáš a Kaifáš vecechu: zajisté právě ste pověděli, neboť to jest psáno v zákoně Mojžiešově že jest Enoch neumřel, neb na ohnivém voze vzat jest do nebe, ale Ježíš dán jest Pilátovi, i viděli sme jeho an bičován, uplván a trním hložím korunován, na smrt otsúzen ot Piláta: také ukřižován na dřevě umřel. Také žlučí s octem napájen jest v zahradě s dvěma lotroma ukřižován; bok jeho kopím ot Longina rytieře proklán jest, a tělo jeho poctivý otec náš Josef uprosiv u Piláta, schoval je v svém novém hrobě. A tak on zajisté svědčil jest, že jest

z mrtvých vstal a že jej viděl živého, jakož i oni tříe mužie vaši svědci že sú viděli jej v nebe vstupujícieho. Opět Levi otpověděl ke všemu zboru židovskému: jsúli ty všecky věci na Ježíšovi usvědčeny? nebuď vám nic divno před vašima očima. Tehdy otpověděchu mistr Adda, mistr Finés, mistr Aggeo, kteříž běchu přišli z Galilee svědčiti, že viděli sú Ježíše do nebes vstupujíc i vecechu ke všemu zboru lidu židovského před kniežaty i před staršími i před biskupy i zákonníky, kteříž sú svoláni byli k radě když jděchu do Galilee k Jordanu, potkachom sě s množstvím lidu jdúc v bělém ruše, kteřížto dávno pochováni běchu, mezi nimižto také sme viděli Karina i Leucia spolu jdúce s nimi. Tehdy setkavše sě s nimi poccelovachom je, nebo jsú naši mili prietelé byli, dondvadž sú na tomto světě živi byli. I otázachom jich rúce: povězte nám přátelé i bratřie mili, která to věc jest, a kteří jsú toto s nimižto jdete, neb kterak tělesně bydlíte? ješto ste dávno pochováni byli. Otpověděchu nám: s Kristem smy vyšli z pekla a on nás z mrtvých vzkřesil, a vězte žeť su vrata pekelná i temnosti zrušeny, a duše svatých ottovad sú vyňaty a nynie přebývají v ráji s pánem Jezu Kristem: a nám jest přikázáno ot něho jenž nás ráčil z mrtvých zkřesiti, abychom čas zjednaný chodili po březiech Jordána a po horách, a však nezjevujíce sě lidem, ani také s nimi mluviece, jedině s kýmby sě líbilo jemu; nebo nám nenie lze ani zjeviti sě, ani s vámi mluviti mohli sme než s povolením a dopuštěním ducha svatého. To uslyševše všecka obec, kteraž v radě běše, velikú sě bázní užase, bylaliby to pravda, což sú tito galilejští svědčili. Tehdy vecechu Annáš i Kaifáš ke všie radě: nynie zajisté má ukázáno býti, což tito svědčie, budeli to právě nalezeno, že Karinus a Leucius živi v tělesenství přebývají, bychom my očima našima mohli je viděti, kdyžbychom je nalezli, aby oni nás o všech těch věcech jisty učinili, pakli toho nebude, vězte cele žeť sú tito všecko selhali. Potom opět to uslyševše slíbi sě jim: tehdy zvolichu múdré muže i bohobojné, kteříž sú pomněli, když sú ti pochováni byli, i miesta hrobóv jich; nebo kdež sú pochováni byli, aby snažnie hroby jich ohledali, a o všem zvěděli, jestli to pravda, jakož sú slyšeli. I jdechu patnádcte mužóv v počtu tam, kteříž sú na pochovávaní byli jich, a svými nohami stáli, kdež sú pohřebeni byli, aby snažně hroby jich opatřili. Tehdy oni šedše i nalezechu jich hroby otevřeny a jiných mnoho viece a nižádného znamenie prachu jich kostí nenalezechu. Tehdy brzo vrativše sě povědechu co sú viděli. Tehdy přielišnú úzestí zamutichu sě všickni vóbec, i škola židovská, i vecechu k sobě: co učiníme? Ale Annáš a Kaifáš vecechu: pošleme tam, kdež sme slyšeli bydlec je, a pošleme k nim muže bohobojné prosiec a žádajíc, aby ráčili přijíti k nám. Tehdy oni šedše choděchu po vlasti jordanské i po horách, a nenalezše vracovachu sě s velikú žalostí. Tehdy brzo s hory olivetské zjeví sě množstvie veliké, jakožto dvaná ete tisíc mužóv, kteřížto byli s Kristem vstali. Tehdy poznavše tu mnohé nemožechu pro milość, i z opatřenie angelského nic s nimi mluviti, ale stáchu dleko na ně hledíec. I slyšechu kterak chodiechu spievajíc a říkúc: vstal jest syn boží z mrtvých, jakož jest řekl. Slavme a veselme sě všickni, neboť on kraluje na věky. Tehdy diviechu sě přielišti ješto poslání běchu, a strachem padechu na zemi. A vzemše odpověď posli, vecechu, aby hledali Karina a Leucie v jich domiech v městě Arimathii. Tehdy vstavše vjidechu do jich domóv i nalezechu je ani sě bohu modlé tu. A všedše k nim, padechu na zemi před nimi, poctivost činiece jim, a vstavše vecechu jim: všecko množstvie židóv poslali sú nás, slyšiece že ste vstali z mrtvých prosiec abyšte ráčili přijíti k nám, abychom všechny velebnosti božie, které sú sě stali u nás časóv našich oznámili.

Tehdy oni vstavše, přišli su do města svatého s nimi, a všedše v školu jich posadišta sě.

Kapitola čtrnádctá, kterak Josef pověděl židóm zákon boží a kterak smrt Kristova patriarchy a Josefa provodila do Jeruzalema.

Tehdy povstav Josef vece k Annášovi i Kaifášovi: zajisté dobře divíte sě že ste slyšeli kterak Ježíš ot smrti jsa živ vstúpil jest v nebe; zajisté viece sě slušie diviti neb netoliko vstal jest sám z mrtvých, ale mnohé jiné mrtvé z hrobóv vzkřiesil jest živé a ot mnohých viděni jsú v Jeruzalemě. A slyšte mé teď, že všickni vieme blahoslaveného Simeona kněze velikého, kterýž přijal byl děťátko Ježíše na ruce svoji v chrámě. A ten Simeon měl jest dva syny bratry vlastnie a my všickni při smrti a při pochovávaní jich byli sme. Protož jděte a opatřte hroby jich neb jsú otevřeny. A aj jsúť v Arimathii spolu živi na modlitbách slyšeni bývají volajíce, ale s nižádným nemluviece, a jsúť jakožto němi mlčiece. Protož poďte dieme jim se vší ctí a s skrovností, a přiveďme je k nám, a zaklnúce je snadť budú mluviti nám o vzkřiešení jich tajemstvie. A ty věci uslyševše všichni uradovali sú sě. A šedše Annáš a Kaifáš, Nikodem a Josef a Gamaliel nenalezli sú jich v pohřebu jich, než šedše do jich města Arimathie, tu sú je nalezli na modlitbách klečiec na kolenú a pocelovavše jich se vší poctivostí a s bázní boží provodili sú je do Jeruzaléma do školy židovské. Potom Annaš a Kaifáš zavřevše dveře přinesechu knihy mojžiešovy zákon boží, i položichu na ruce jich, zaklínajíce je skrze boha Adonai a boha abrahamova, izakova a jakubova, skrze boha israhelského, skrze zákon a proroky řkúc jim. Povězte nám kterak ste z mrtvých vstali, a které jsú to divné věci, které sě staly našich časóv, ješto sú sě nikdy nestaly. Neb již uschly sú všecky kosti naše, a třásla sě jest země pod nohama našima; vyschli sme svými hřiechy abychom prolili krev spravedlivú a svatú.

Kapitola patnádctá, kterak dva z mrtvých vzkřiešena divně sta o něm vyznala pána Krista vzkřiešenie a svatých v předpekli utěšenie o pánu Jezu Kristu.

Tehdy to zaklínánie slyšiece Karinus a Leucius třesúce sě tělem a zamúcení jsúc srdcem a spolu patřiece v nebe učinichu znamenie kříže prsty na své jazyky, ihned mluvili su řkúce, a rukama ponukše: dajte nám po jednom dielu listku pero a črnidlo, a budeme psati co sme viděli a slyšeli. A to su proto učinili, že jim duch svatý nedal s nimi mluviti. Tehdy davše jim listy rozlúčichu je rózno jednoho ot druhého. Tehdy oni šedše a znamenavše sě na čele svatým znamením Ježíšova kříže, počechu psati každý zvlaště takto řkúce: Jezukriste pane bože mrtvých vzkřiešenie i životе, přepusť nám mluviti tajné věci skrze smrt nebeského kříže tvého, jenž sme zjevně zaklínáni, neb si ty přikázal sluhám tvým ižádnému nepraviti tvé božské velebnosti, kteréž si učinil v peklech, vyložiti. A když to všecko píšíc na listek dokonachu, vstachu, Karinus což napsa to da Annášovi; též i Leucius své písmo da Kaifášovi, a pozdravivše všech, kteříž běchu v radě proměniša sě v přielišnú světlost, a potom jich viec neuzřechu. A písmo jich, to by nalezeno rovně nic viece ani méně jedno druhého. Tehdy Annáš a Kaifáš otevřevše listy i počechu tajně čísti. Ale lid vešken nechuť z toho maje, tak provoláno by ote všech, aby to písmo zjevně čteno bylo. A když sě to stane, tehdy my ty listy v pokladech zachovány mieti budem, neb snad ta svatost božie ot nedostojných zakryta i proměněna v falestvie bude. Tehdy Annáš a Kaifáš bojice sě lidu, dachu listy čísti mistrovi Adda a mistrovi Finés, kteříž běchu přišli z Galilee, praviec že sú viděli očima svýma vstupujíc Ježíše do nebes. Těma uvěřì všecka obec aby to písmo čtla. Tehdy tu nalezechu že jest psáno: já Karinus a Leucius Jezukriste pane bože, životе

i vzkřiešenie mrtvých, otpusť mi skrze svatost tvého svatého kříže, slavnost, kterús v předpekli učinil, vyložití. Když sme my byli se všemi otci našimi posazeni v hluboké mrákotě pekelnie temnosti, tehdy vnáhle zjevila sě jest zlatá slunce barva a veliká světlost, a zlatohlav královský prosvěcujíc na nás, tehdy ihned peklo sě zatřese i vrata smrti, tehdy ihned všeho národu lidského otec Adam se všemi patriarchami svatými svými točiž otci předními i s proroky veselichu sě u veliké radosti říkúce: tato světlost jestiť rozmnožitel a kmen světla věčného, kterážto nám jest přišla a slíbila nám spolu věčnú světlost svú. Tehdy zvola Izaiáš ářka: tato jest světlost otcova syn boží, jakož sem vám dřieve prorokoval, když běch v tělesenství živ na zemi a řka: země Zabulon a země Neptalim za Jordanem a galilejský lid pohanský, jenž seděše v temnostech, viděl jest světlost veliků, a kteříž sú přebývali u vlasti smrtedlného stienu, světlost jim vzešla jest, a již přišlo a posvětilo nám ve tmách a v stienu smrti sedícím. A když sme sě všickni radovali a veselili, světlo sě osvietilo nad ni mi; tehdy přijide Simeon náš otec, kterýž vesele a raduje sě všem jest pověděl: chvalte a slavte pána boha našeho, Jezukrista syna božího, kteréhožto mládence já sem na mé ruce přijal a držal jej v chrámě a připuzen jsa duchem svatým pověděl sem k němu vyznávaje: již nynie pustiš pane sluhu svého podle slova tvého u pokoji, neb sú viděli oči moji spasenie tvé, kteréž si připravil před obličejem všech lidí světlo k zjevení pohanom a k slavě tvé obce izrahelské. To uslyševše všecko množstvie svatých ot té hodiny vice sú sě radovali. Potom opět přijide jeden jako pústenník, a otázán jsa ote všech ktoby byl, jimžto otpověděv vece: jáť jsem Jan Křtitel, hlas i prorok najvyššieho předchozie, jáť sem předešel před obličejem příchodu jeho připravovat na pušti cestu jeho, maje naučenie spasenie jich hřiechóv dati lidu jeho na otpuštěnie hřiechóv jich; a vida Ježíše syna božieho jdúcieho ke mně, připuzen sem duchem svatým vyznati, a všemu lidu židovskému prstem mým ukázati a řka: aj toť beránek boží, aj toť snímá hřiechy světa. Já sem jeho křtil v řece Jordáně, a viděl sem ducha svatého v tvárnosti holubice sstupujícího na něho, i slyšal sem hlas otce s nebes vzníce a říkúce: toť jest syn mój milý, v němžto mi sě jest dobře zalíbilo. A teď přišel sem před obličejem jeho, a sstúpil sem zvěstovat vám, neb sem ot něho otpověď vzal, žeť sám chce sstúpiti do pekla. A již blízký čas jest, v němžto nás navštěví, vzcházeje syn boží s výsosti, přicházeje sedícím nám v temnostech a v stienu smrti. A když to uslyše prvnie stvořenie Adam otec náš, že Kristus v řece Jordánu křtěn jest, zvola k Setovi synu svému a řka: pověz synu všem synóm tvým, patriarchám točiž prvním otcóm i prorokóm ty všecky věci, kteréž si ot Michala archangela slyšal, když sem tě byl poslal k rajským vratóm, aby prosil hospodina, aby poslal angela svého, aby mi dal oleje s stromu milosrdenstvie abych zmazal tělo mé, když sem byl nemocen. Tehdy Seth přibliživ sě a přistúpiv k svatým patriarchám a k prorokóm vece: já Seth když běch modle sě u vrat rajských k bohu pláče, aby račil poslati angela svého svatého, kterýby mi byl dal oleje milosrdenstvie, tehdy Michal archangel, kterýž jest probošt rajský přijide ke mně i vece mi: tobět praví Seth neusiluj pláče a modle sě a proše za olej milosrdenstvie, aby pomazal otce tvého Adama pro bolest tělesnú jeho; neb zajisté nikoli nebudeš moci vzieti jeho, jelíž v najposlednějších časiech, když sě dokoná pět tisiecóv let a sto let a devadesát let. Tehdy přijde na zemi najmilejší syn boží Kristus i sprostí jeho a káže vstáti tělu adamovu, a vzkřiesí těla mrtvých, a uzdravovati bude všelikú nemoc, a svolá všecky lidi pohany k viere své. A onť přijda i bude v Jordáně řece křtěn;

a když vystúpí z vody jordánské, tehdy olejem milosrdenstvie svého pomaže všech věřících a ufajících v sě; a budeť olej ten olej milosrdenstvie do pokolení těch, kteříž druhé mají sě naroditi z vody a z ducha svatého k věčnému životu amen. Tehdy sstúpi najmilejší syn boží do pekla, i vyvede Adama otce tvého do ráje, z něhož jest vyvržen byl. Tehdy ty všecky věci uslyševše od Seta všichni svatí proroci i patriarchy veselili a radovali sú sě velikú radostí.

Kapitola šestnádctá o svádě šatanově s peklem točiž s zborem pekelným ot pana Jezu Krista.

A když sě tak všichni světí veselechu, tehdy šatan knieže i vévoda smrti přišed i vece ku peklu točiž k zboru pekelniemu: připravte sě ku přijetí Ježíše, kterýžto chlubí sě by byl syn boží, a jestiť člověk boje sě smrti arka: zamúcena jest duše má až do smrti. A mnoho protivenstvie zlořečenstvím svým mně učinil jest, a skrze mnohé věci protivil sě jest mně zle mi čině, a mnohé, kteréž sem já slepé a chromé, hrbovaté, malomocné i trápené činil, on jest uzdravil, a mnoho mrtvých, kteréž sem já k tobě přivedl, ty jest on živé bez prosby i bez otázanie vytáhl i vytrhl k sobě. Otpověděv peklo vece k šatanovi knieženi svému: kto jest tak mocný, poněvadž jest člověk a bojí sě smrti? však všichni mocní i dóstojni mú mohútností jsú jati a všecky moci a dóstojenstvie výsosti jsú mému panství poddáni, kteréž si ty podrobil a přivedl sem svú mocí; protož poněvadž jsi ty tak mocný, kteraký jest to člověk Ježíš, jenž sě smrti hojí, a tvé moci sě protiví? Ale když je tak mocen v člověčenství, tehdy zajisté pravi tobě, všemohúcíf jest v božství, a jeho moci nižádný nemóž sě protiviti a odolati, ačť die žeby sě smrti bál, však hledá a chceť tě popasti a jieti: a budeť tobě běda na věky věkóv. Otpověděv šatan knieže pekelné temnosti vece: i co pochybuješ a bojíš sě přijeti Ježíše, toho protivníka mého i tvého: však sem já pokusil jeho, a lid mój dávný židovský v nenávist a hněv veliký proti němu sem zbudil, a kopie sem naostřil ku prokláni jeho, a prorazenie skrze jeho učedlníka zbudil sem; žluč s octem smísil sem, aby jemu bylo dáno na pitie; a přistrojil i připravil sem dřevo k ukřižování jeho, a vskořeť jest již smrt jeho, ať bych jeho přivedl k tobě, poddaného mně i tobě. Opět peklo otpoviedaje i vece k šatanovi knieženi svému: tys mi pověděl že on jest, kterýžto ote mne bez prosby vytáhl a vyňal jest mrtvé; a mnozí zajisté sú ote mne zde jati, kteříž jsúce živi na zemi, často sú mrtvé ot nás vytahovali a vynímali, ale ne svú mocí, než skrze velikú prosbu jich všemohúcí bóh vyňal jest je ote mne. Kterýž jest to tedy Ježíš, ješto slovem svým bez prosby mrtvé ote mne vynímá, snad ten jest, kterýžto Lazara čtvrtý den mrtvého smrdutého a porušeného, kteréhožto já držech mrtvého přikázaním svého slova navrátil živého? Otpověděť šatan knieže smrti vece: toť jest ten Ježíš. To uslyšev peklo vece k němu: zaklínám tě šatane tvú mocí i mú, aby jeho nepřivodil ke mně, byť snad kdyžbychom chtěli jeho popasti, bylibychom popadeni ot něho; neb já zajisté když jeho přikázanie slyšech všecko sě střesech a zamútich uženo strachem a bázní velikú všecko panstvie mé i nemilostiví úřadové moji spolu sú sě zamútili; aniž sme také toho Lazara zdržeti mohli, ale vydřev a vysunuv sě jakožto orel vší rychlostí, vyskočil jest ot nás; a ta země v kteréžto Lazarovo tělo leže še, ihned k hlasu Ježišovu navráti jej živa. I vědě to cele že ten člověk, který jest mohl tyto věci učiniti, bóh silný jest, v přikázaní mocný v člověčenství a spasitel lidský. Ale přivedešli jeho ke mně, všichni, kteříž sú zde v ukrutnosti žaláře zatvořeni neporušenými okovami hřiechóv skrúceni, sprostíf je, a k životu věčnému přivedeť je svým božstvím.

Kapitola sedmnádctá, kterak pán Kristus slavně navštievil peklo a o svědectvi svatých prorokúv, a co mluvil jest zbor ku pánu Kristu.

A když tak mezi sebú ty věci šatan knieže smrti a peklo mluvišta, přijide hlas veliký jakožto hrom a řka a duchovni křik: zdvihněte sě brány věčné, ať vejde král slavnosti. Tehdy šatan knieže smrti a peklo vecechu: který jest tento král slavnosti? Otpověděno jest jemu v hlasu božím: pán silný a mocný v boji. A to uslyšev peklo vece k šatanovi knieżeti svému: otejdi ote mne, vystup z stolic mých ven, jsili mocný bojovník jdi bojovat s králem slavnosti, co tobě s ním? I vece jako k svým nemilostivým úřadóm: zavřete brány ukrutné měděné a závory železné založte, a silně brante sě, abychom nebyli zjímáni, jenž i my jaté v vazbě držíme. A ty věci uslyšev všecko množstvie svatých v hlasu lánie a žehránie vece ku peklu: otevři mrzké peklo brány tvé, ať vejde král slavnosti. Tehdy uradovav sě svatý David, zvola a řka: však když sem byl v tělesenství živ na zemi, prorokoval sem vám a řka: spolu svědčte hospodina milosrdenstvie a divy jeho synóm lidským, neb jest zetřel brány měděné a závory železné zlámal jest: přijal jest z cesty nepravosti jich. Takéž potom Izaiáš prorok ke všem svatým vece: a zdali když živ na zemi běch, neprorokovach vám řka: čakati budu pána našeho a spasí nás; tento pán bóh náš, uzřeli sme jeho a veseliti sě i slaviti v příští jeho budem. A potom opět řekl jest Ozeáš ke všem svatým: však já když sem živ byl na zemi, prorokoval sem vám řka: vstanúť mrtví a povstanúť mrtví, kteříž v hrobiech jsú, zplešiť, kteříž na zemi jsú, neb rosa, kteráž jest ot hospodina zdravie jest jim. A jakož opět pověděl, kde jest smrti vítězstvie tvé? kde jest smrti žahadlo tvé? Ty věci slyševše všichni světí ot Izaiáše i ot Ozeáše řekli sú ku peklu: smrduté peklo otevři brány tvé, nebo nynie přemoženo a beze všie moci budeš. Tehdy opět stal sě jest hlas jakožto hrom řka: zdvihněte brány knieżata vaše, a pozvihněte sě brány věčné a vejdeť král slávy. Tehdy šatan knieže smrti a peklo uzřevše že dvakrát k nim hlas přišel, jako nevědúc otpověděchu: který jest to král slávy. Otpověděno jest jim v divném hlasu: pán etnosti, onť král slavnosti. Tehdy svatý David ku peklu vece: tato slova já znám, nebo sem já je duchem svatým prorokoval, a jakožto sem napřed řekl, těžť opět diem tobě: žeť pán silný a mocný v boji, onť jest král slavnosti, a zajisté onť jest pán s nebes sezřel, aby slyšal stonánie a pláč jatých a sprostil syny zahubených. A teď již nynie přešeřadné, mrzké a smrduté peklo otevři brány tvé, ať vejde král slavnosti. A když to pověděl David ku peklu, tehdy ihned peklo sě zatřáslo, a brány smrti i zámkové i závory železné zetřevše sě i padechu. Tehdy otevřeno by všecko zavřenie a šatan knieže pekla osta vpřed jsa pohaněn. Tehdy přijide král slavnosti v osobě člověčie pán Jezus Kristus, pán velebnosti i osvieti věčné tmy a nezrušitedlné okovy zrušil jest nepřemožený moci silné, a navštievila nás spomoc sediecích ve tmách hřichóv a v stienu smrti hřešných prohřešenie. To uslyšav i uzřev peklo a šatan knieže smrti a nemilostiví vrahové jich s ukrutnými sluhami svými, užasli sú sě u vlastním království, poznavše tak velikého světla jasnost, když sú pana Jezu Krista v svých stolicích brzo viděli i zvolachu řkúce: přemoženi jsme ot tebe. Kto jsi ty, jenž si ot hospodina poslán k hanbě našie. Kto jsi ty, jenž bez smrti porušenie a neporušeným dóvodem veleslavnosti tupíš mohútnost naši. Kto jsi ty tak veliký, a malý pokorný a vysoký rytieř a ciesař v spósobě sluhy, předivný bojovník a král slavnosti mrtvý a živý, jehožto kříž nesl zabitého, mrtvý ležal si v hrobě, a živ jsa k nám si sstúpil. A v tvé smrti třásla sě jest všecka země a všecky hvězdy pohnuty jsú: a již učiněn jsi mezi mrtvými svobodný, a zástupy naše zamuceješ. Kto jsi ty, jenž ty kteříž prvorozeným hřiechem skrú-

ceni jsú a jati zprošťuješ z vězenie, a navracuješ k dřievnie svobodě. Kto jsi ty, jenž hřiešnými tmami oslepené božskú stkvúcí světlostí osvěcujes. Též i všickni zástupové ďáblóv spolu uděšeni strachem a strašlivi jedním hlasem volali řkúce: otkud jsi ty Ježíši tak silný člověk a stkvúcí veleslavnosti, a tak přejasný bez poškvrny a čistý ot hřiechu. Ten zajisté svět zemský, kterýžto nám poddán byl až dosavád, jenž nám dánie našim potřebám dáváše nikdy nám takového mrtvého člověka neposielal, nikdy takých darov peklem nevydávál. Kto jsi ty, kterýžto tak bez úžesti do našich muk nebojíš sě vjíti; ale nad to našich okovóv vynieti usiluješ. Snad jsi ty ten Ježíš, o němž knieže náš šatan praviešе, žeby ty skrze svú smrt na kříži všeho světa moc měl přijieti.

Kapitola osmnádetá, kterak obec pekelná šatanovi porokovala a o jeti šatana.

Tehdy spasitel král vše slavnosti Kristus veleslavnosti svú potlačiv smrt, veliký řetěz nesa v rukú svú vždě jej na hrdlo šatanovi, neb obvázav jemu hrdlo a nazad tiem řetězem svázav jemu ruce jeho znak uvrže jej v peklo, a svú svatú nohú vstúpiv jemu na hrdlo vece jemu: mnoho si zlého vždy ustavičně činil bez přestánie s dobrých cest vždy svodě: dnes tě dávám ohni věčnému. A zavolav ruče pekla vece jemu: přikazujiť tobě, aby přijalo tohoto nešlechetnika, a měj jej v své stráži do toho dne, doněvadž já nepřikáži tobě, aby jeho pustilo. Tehdy peklo přijem šatana knieže své svázána ot podnožie božieho s velikým žehránim a lánim vece jemu: o knieže zatracenie a vódce po plemeni beelzebuba, o zrušiteli všeho panstvie, všeho posmievánie angelóv božích pohrdánie i uplvánie všech svatých a spravedlivých. Co si to učiniti chtěl; chtěl si krále slávy ukřižovati jsa zatvořen v ustech smrti, nám tak veliké kořisti slíbil si, v kteréhožto východu mnoho lúpeže učiniti přepustil si. Zdalis toho nevěděl jakožto nemúdrý, by toto nemúdře učinil. Aj již tento Ježíš božstvie svého bleskem zapuzuje všechy tmy smrti, a jednú berlú žalář zrušil a vyvedl vězně, sprostil okované; a všichni, kteříž zvykli sú vzdychati pod našimi mukami, porokují nám, a jich prosbami vybojováni jsú nemilostiví naši úradové, i království naše bývají přemožena. A snad již k nám nevrátie sě nižádné pokolenie lidské, nébrž nad to silně hrozie, ti kteříž sú nám pyšni nebyli mrtví; a ti sě radují, kteříž sú nikdy nemohli býti veseli vězňové. O knieže šatane všech zlých a nemilostivých a viece utiekajících otče. Cos to chtěl učiniti, že ti kteřížto ot počátka světa až dosovád běchu pozůstali spasenie i života již nižádného rvánie obyčejného neslyšeti, již nižádné jich nevzní stonánie, aniž na kterého tváři kropě slzy bývá shledána. O knieže šatane nešlechetný vladaři klíčov a zámkov pekelních, ta kořist a ta sbožie, jichž si byl dobyl skrze dřevo přestúpenie, již si nynie skrze dřevo kříže potratil. I zahynulaf jest již všecka tvá radost i utěšenie, když si toho Krista, krále slavnosti na kříži pověsiti kázal; a to si proti mně i proti sobě učinil. Již opatřiž a poznaj tak veliké a ukrutné muky trpěti budeš i všeliké zlosti bezčíslné a v stráži věčné ležeti budeš. O knieže šatane, kmene a rozmnožiteli smrti a počátku pýchy, všaks měl najprvé tohoto Ježíše viny zlé sě ztázati a uptati, na kterémžto nižádné si viny nenalezl ani poznal: proč si bez rozumu a bezprávně ukřižovati směl, a do našie vlasti nevinného a spravedlivého přivesti si chtěl. A všeho světa škodné nemilostivě a nespravedlivě tudy si utěšil a mnohé vysvobodil.

Kapitola devatynádetá, kterak jest šatan pohřížen v hlubokosti pekla a kterak pán Kristus vyvedl otce svaté.

A když ty věci tak mluviešе peklo k šatanovi knieženi svému, ihned přikázaním božím pohříži jej v hlubokost pekla. I řekl jest král slavnosti k peklu: budeť šatan v tvé moci na

věky věkóv na miestě adamovu i jeho synóv na věky. A ztáh pán Jezus Kristus ruku svú k svým svatým vece: pojďte ke mně všichni světí moji, kteříž máte obraz a podobenstvie mé, kteřížste skrze dřevo a ďábla a smrt zatraceni byli, ale nynie skrze dřevo kříže mého uzřite ďábla ovšem potupeného. Tehdy ihned všichni světí vzdavše modlitbu bohu jedniem hlasem vzvolachu řkúce: navštievils nás spasiteli světa, jakožs skrze zákon i proroky dávno nám sliboval i naplnil si a sprostil si svět skrze kříž tvój, a skrze smrt kříže tvého sstúpil si k nám, aby nás z pekla vyvedl, a z moci ďábelské skrze tvú velebnost. Tehdy spasitel světa milostivě pozdravi Adama a řka: Na pokoj tobě otče Adame se všemi svatými syny tvými i mými všem zvoleným. Tehdy ihned otec Adam pad k nohám božím pocelova ruku jeho s pláčem a řka, a osvědčuje všem vece k spasiteli: přišel si spasiteli světa, aby své stvořenie vykúpil, i také v tvém věčném království posadil. Též i žena jeho Eva padši k nohám božím, ruce jeho celujici, plačtivú modlitbu mluvieci a řkuci: aj ruce které sta mě stvořile, to ukazujíc všem svatým. Tehdy spasitel pozdvih ruku svú i učini znamenie kříže na Adamovi i na všech svatých svých; a drže pán Kristus Adama za pravú ruku vece k němu: pokoj tobě se všemi svatými a spravedlivými mými. Adam pak přivaliv sě k kolenoma pána Krista, plačtivú modlitbú jeho jest prosil velikým hlasem a řka: povyším tebe hospodine, neb si mě přijal, aniž si kochal nepřátel mých nade mnú. Pane bože volal sem k tobě a uslyšal si mě hospodine. Vyvedl si z pekla duši mú, spasíš mě od stupujících do jezera. Zpievajte hospodinu světí jeho a děkujte paměti svatosti jeho; neb hněv v rozhněvání jeho a život a voli jeho. Též i všichni světí přivalivše sě na kolenú k nohám pána Krista jedniem hlasem řekli sú: přišel si vykupiteli světa, jakož si skrze zákon i proroky dřieve pravil, skutkem si naplnil, i vykúpiv ny živé ot smrti skrze kříž tvój, a skrze smrt kříže k nám si sstúpil, aby nás zprostil ot pekla a ot smrti věčné skrze velebnost svú. Pane jakož si postavil znamenie slávy tvé na nebi a zdvihl si znamenie vykúpenie tvého kříž tvój na zemi. Postav pane v pekle znamenie vítězstvie tvého kříže, ať viec smrt nepanuje. A ztáh pán ruku svú učini znamenie kříže na Adama i na všecky své svaté; a drže pravici adamovu vystúpil jest ot pekla a všichni světí s ním. Potom my také všichni vyjidechom s svým spasitelem, ostaviše šatana s peklem se všemi zlými, kteříž běchu s ďábly v pekle.

Kapitola dvadcátá, kterak sú světí proroci radovali sě z přištie a z zavitánie pana Jezu Krista do předpeklé.

Tehdy svatý David silně zvola velikým hlasem řka: zpievajte pánu pieseň novú, neb jest učinil věci divné. Spasil sobě pravici svú a rámě svaté své v obezření národóv zjevil jest spravedlivost svú, oznámil jest slavnost svú před obličejem lidským, zjevil jest spravedlivost svú, upamatoval sě jest milosrdenstvie svého a pravdy své domu jakobovu. A všecko množstvie svatých otpověděli sú řkuce: takť jest sláva všem svatým jeho amen alleluja. A všecko množstvie svatých jěše po hospodinu řka: čest, ctnost a sláva buď spasiteli našemu, kteréžto přišel k nám, i vyvedl nás z temnosti a z stienu smrti. I vzdachu opět chválu bohu. Tedy opět zvola Abakuk prorok řka: vyšel si na spasenie lidu svého k vysvobození vyvolených tvých. Tehdy všichni světí vecechu řkúce: požehnaný jenž přisel ve jménu božím bóh pán i osvietil nám. Též také Micheáš prorok zvola řka: kto bóh jako ty pane otjímaje nepravost a přenášeje hřiechy a nevzdržuješ v hněvě milosrdenstvie tvého, nebo dobrovolen jsi milosrdenstvím, a navrátě sě smiluješ sě nad námi, a zbavě nás všech nepravosti našich i všecky naše hřiechy pohřížil si v hlubo-

kosti moře. Jakož si přisahal otcóm našim ot dávných dnóv. Potom opět všichni světí pověděchu k sobě: tentoť jest bóh náš na věky, ont nás bude spravovati na věky, amen alleluja. A tak všemi řečmi prorokóv chválu svaté písmo mluviece, všichni světí chválechu hospodina řkúc amen alleluja, jděchu po něm.

Kapitola jedenmezcietmá, kterak duše svatých do ráje sú provozeny, a kteří sú je potkali a co sú mluvili.

Tehdy pán Kristus spasitel drže ruku pravú Adamovu poručil jeho svatými Michalu archangelu. A tak svatý Míchal uvede je s velikým veselím v ráj, a všichni světí jděchu po něm. Potom když pojidechu k ráji, potkachu je dva muže stará a velmi ozdobena; a když jich otázachu světí řkúc: kteří ste vy, jenž stě s námi v pekle nebyli mrtvi a v ráji ste tělem osazeni? Otpovědě jeden z nich řka: já jsem Enoch, jenž sem slovem božím přenesen, ale tento kterýž se mnú jest, Heliáš jest Tezbitský, který jest na ohnivém voze pojat sěm, a ještě až do sě chvile neokusila sva smrti, ale do příštie antikrista zachována sva, majíce divy božskými a zázraky s ním bojovati, a ot něho zbiti býti v Jeruzalemě; a po třech dnech a po pól dni opět mámy živi býti pojati v oblacech nebeské slávy. Tehdy když to Enoch a Heliáš mluvista, přijide jeden muž lotr jmenem Dizmas nesa na svú ramenú znamenie kříže. Uzřevše to světí vecechu jemu: kto jsi ty, že tvá postava lotrova jest? a co neseš na ramenú svú? Otpovědě jim řka: zajisté právě ste pověděli, neb sem lotrem byl, všecky zlé věci za zdravého života čině na zemi; i ukřižovali sú mě s Ježíšem, a viděl sem mnoho divóv, kteří sú sě stali skrze kříž Jezukristóv ukřižovaného pána mého. I uvěřil sem že jest on pravý stvořitel všeho světa a král všemohúci, i modlil sem sě jemu řka: pomni na mě, hospodine, když přijdeš v své království. A on ihned uslyšav prosbu mú vece mi: zajisté pravi tobě, dnes budeš se mnú v ráji, i dal mi jest toto znamenie kříže řka: toto nesa, beř sě do ráje. A nepustilit tebe angel strážný ráje, ukaž jemu znamenie kříže. A dieš jemu že Kristus syn boží, kterýž nynie ukřižován jest, poslal mě jest sěm. A když to učinich řekl sem k angelovi strážnému ráje, a on ihned otevřev i uvedl mě jest sěm, a posadil mě na prahu ráje řka: aj málo otpočiň, a vstup sěm všeho pokolenie lidského otec se všemi syny svými a spravedlivými Krista pána ukřižovaného. Uslyševše ta všecka slova lotrova všichni patriarchy a proroci i všichni světí, jedniem hlasem řekli sú: požehnaný buď pán všemohúcí věčných otplata; otče milosrdenstvie i utěcho, jenž si takú milost hřiešným tvým dal zpoviedajícím sě tobě, i také žes je v slavnost rajskú opět uvedl na tvé obižné pastvy i také v rozkoše a duchovnie radosti popřál si jim bydliti, neb jest to duchovní život najjistější. amen.

Kapitola dvamezcietmá, kterak Karinus a Leucius svého psanie sú pojistili a co dali židóm a Kristovým učedlníkóm.

Tatoť jest slavnost i božské tajemstvie, které sme viděli i slyšeli. Já Karinus a Leucius bratr mój, kteréhož tajemstvie božieho vám vypraviti nesmieme. Tehdy zjevi sě jim svatý Michal archangel vece: šedše do Jeruzalema s bratry svými budte na modlitbách modléc se a slaviec pána našeho Jezukrista, jenž jest vas ráčil z mrtvých vzkřiesiti s sebú, aby také i s žádným člowěkem nemluvili, ale budete mlčeti až do toho času, v kterémžto pán hospodin přepusti vám z svého božského tajemstvie slavnost vypraviti. Vece také přikázal nám svatý Michal archangel choditi vedle Jordána na miestě rozkošném, tučném a obižném, kdežto sú mnozí, ježto sú s námi vstali na svědectvie vzkřiešenie

pána našeho Jezukrista; neb toliko tři dni dopuštěni jsme, kteříž sme vstali z mrtvých, vám sě zjeviti, abychom slavili velikonoční hod s našimi přátely živými na svědectvie pána našeho Jezukrista. A také křtěni jsme v Jordáně řece, i přijeli sme všichni přestkvúcie rúcho jakožto snieh. A po třech dnech slavnosti velkonočnie boží všichni bratři naši, kteříž sú s námi vzkřiešeni vzeti sú ot oblakóv, i vyvedeni sú za Jordán, a potom tu neuzřie jich viec nižádný. Tytoť sú věci, kteréž hospodin otpustil nám rozmlúvati a psáti vám. Dajtež jemu chválu a čiňte pokánie, ať sě smiluje nad vámi. Pokoj vám buď ot samého pána boha našeho Jezukrista a spasitele všech věkóv amen. A když sú skonali všecky věci pišíce na vlastních listech, vstali sú, a Karinus což byl napsal, to dal v ruce Annáše a Kaifáše. Též Leucius což napsal na list, dal jest v ruce Nikodema a Josefa, a ihned změněni jsú a stkvúci přieliš učiněny sú. A jich písma nalezeny sú rovna, nicméně ani viece: jedním slovem ty všecky věci Karina a Leucia rozpraveny a čteny jsú v radě židovské. A všichni, kteříž tu běchu, uslyševše užasechu sě i stáchu jako omámeni z té věci, kteráž sě jim přihodila byla. Tehdy veškeu zbor židovský uslyševše to řekli sú k sobě: zajisté tyto všecky věci staly sú sě ot hospodina. O požehnaný pán bóh na věky věkóv. A vyšli sú všichni z školy s velikú pečlivostí a bázní i s třesením tepúce každý prsi své i otešel každý do svého obydlé. Tehdy jedni zajisté věřichu, že sě jest to stalo tak jakož sú slyšeli, a protož plačíce svým srdci vecechu: běda nám hubeným, že sme svatú a nevinnú a spravedlivú krev bez viny prolili. Druzí pak nevěříce tomu, vecechu mezi sebú: pán bóh israhelský ten vie to všecko. A tak všichni vyjidechu z školy s velikú bázní třasúc sě a tepúc sě v srdce svá, a tak všichni do svých domóv rozjidechu sě. Tehdy tyto všecky věci i skutky, což sú židé mluvili v jich škole Josef a Nikodem, zvěstovali sú Pilátovi, a Pilát pak poslal všecky řeči i skutky, kteréž sú židé o Ježíšovi mluvili, i napsal to všecko v zjevných knihách, nebo na listech domu svého radného. Potom pak Pilát psal jest epištolu, točiž svrchnie popsánie do Říma Klaudiovi neb Tiberiovi ciesaři a řka.

Kapitola třimežcietma, kterak ty věci svrchupsané dány sú Pilátovi, a o listu Pilátovu k ciesaři.

Pilát Pontský, súdce zemský Klaudiovi králi, neb Tiberiovi ciesaři pozdravenie i vítězskú žadost. Nedávno sě jest přihodilo i také jsem tiem jist sám, že židé skrze závist své vlastnie potupy, a proto oni i jich potomní ukrutným otsúzením mají býti tresktáni, neb vzemše slib ot otcóv svých, že jim má bóh poslati s nebe svého svatého, kteréžby hodně král jich byl. A toho jest slíbil skrze panenské porozenie poslati na svět. Toho zajisté za mne súdicieho v židovstvie když jest byl bóh židovský jej poslal. Tehdy když uzřechu židé, an slepým zrak dává, malomocné očišťuje, dnú zlámané uzdravuje, ďábly z lidí vyhánuje, mrtvé křiesí, větróm přikazuje, po morských vodách suchýma nohama chodí a mnoho jiných divóv a znamení činí. A když mnoho jiných lidu židovského, že on jest syn boží veň uvěřichu, tehdy knieža židovských kněží, mistři a zákonníci závist proti němu zdvižechu, a tak jemše jej i vydachu mně súdci, a tak jiné věci lžíce mně o něm pravili sú, by on byl čarodějník a proti jich zákonu činil a stál, tehdy já věřiv jich slovóm a mně, by tak bylo, i ubičovav jeho vyvedl sem jeho jim samým k jich vóli; a oni sú ukřižovali jeho na dřevě, a mrtvého pochovavše strážné položivše rytieře domu mého, i kázachu jim aby ostřehali hrobu, znamenavše hrob jeho. A když on zajisté třetí deň vstal jest z hrobu, tehdy zlost a nepravost židovská tak sě jest velice

zažhla a roznietila, že sú dali rytieřóm mým penieze řkúc jim, pravte jim že učedlníci jeho v noci amy spíme přišedše ukradli sú nám tělo jeho. Ale rytieři moji vzemše penieze, pravdy sú nemohli mlčeti; a což sě jest stalo, točiž že vstal z hrobu svědčili a pravili sú, že sú penieze ot židóv vzěli. Protož také tobě králi vzkazuji a radím, aby nižádný jinak pravě nelhal, mně věř ale ne lži židovské. Protož sem poslal tvé velebnosti a mohútnosti všecky věci, kteréž sú sě o Ježíšovi skutečně dály. Protož, synové mili, toto čtenie, kteréž ste slyšeli, Nikodemus psal židovským čislem, a potom po mnohých letech přijel byl do Jeruzalema Theodosius ciesař, i nalezl jest toto čtenie v domu radúcím, točiž kde sě rada scházeše súdce Piláta, na zevných a obecných knihách psáno; a tak jest skrze toho ciesaře přišlo k našie známosti. Budiž bohu chvala na věky věkóv amen.

Pověst krásná o dřevu kříže svatého a o třídceti penězích, za něž jest Kristus prodán židóm, a o hanebné smrti nešťastného Jidáše.

Praví jedna jistá řeč písma svatého římského, že Mojžíš sluha boží, když na púšti přebývaše s lidem israhelským, kterýž byl z Egypta vyvedl, a kterémužto bóh na tomto světě ráčil jest zjeviti co měl na tomto světě v tělesenství činiti, nebo kterak pro spasenie lidské bydliti. Tehdy jednu noc dáno jest jemu skrze sen viděti, z kterého by dřeva měl kříž boží býti. I uzře tři ratolesti velmi krásné před sebú: a když procítiv i vsta, takéž naleze před sebú tři ratolesti položeny jakož běše ve sně viděl. A protož přikáza synóm Aaronovým, aby je vezmúc i položili v chrámě božiem do toho času, doněvadžby do slíbené země nevešli. A kdyžby vešli, aby v té zemi vsadili. Tehdy když ty ratolesti v té zemi vsadichu, divně velmi stáchu až do času krále Davida, nic nerostúce ani zelenosti listu měniece, ale tak právě běchu jakož sú sě za Mojžieše byly zjevily do toho času. Až pak David naleze jim miesto v svém sadu i přesadi je. Tehdy tu rostěchu až ve třídceti letech by veliké dřievie mezi vším dřievím najšlechetnějšie i najušlechtilejšie běše; nebo nižádné dřievie, což jeho tu běše a s těmi třmi ratolestmi neběše tak rozkošné, jakožto ty tři metly, kteréž jest Mojžieš sluha boží procítiv nalezl. Tehdy svatý David na každé leto vrchoviště toho dřievie střiebrným obručem spojováše, a jiné také i dole rozšiřováše ratolesti, aby to dřievie rostlo v širokost. A když to dřievie ustavičnú zelenost maje v jedno sě dřevo sroste, tehdy to dřevo rozkošnú a divnú vóni měješe, tak že ani v letě ani v zimě své krásy i svých listóv zelenosti nikdy nepromněňováše. A když to dóstojné dřevo ze všech jiných vyrostlo běše, tehdy za času krále Šalomúna, kdyžto chrám bohu na čest stavieše, to dřevo k tomu dielu srubiti kázali, tehdy dělníci toho chrámu to dřevo vzemše i chtěchu je k některé věci toho diela přijednati, i nemožechu. A tak ot těch řemeslníkóv by opuštěno, ale na umučenie pána našeho Jezukrista bylo jest dóstojno k kříži svatému přihotováno, na kterémžto jest život světa visal, na kterémž také Kristus svítězil jest, a smrtí svú svatú smrt (potupil). Nebo třídceti peněz střiebrných, kteřížto běchu pověšeni v chrámě božiem, ráno vzemše je židé, i dachu nešlechetnému Jidášovi za prorazenie pána našeho Jezukrista, by sě písmo naplnilo v Zachariašových knihách proroctvie, jakož tam die: pověsili sú mzdu mú o třídceti střiebrných, kteréž sem vyplatil jimi. A v pašiji v sloviech svatého Matúše o témž nešťastném Jidáši tak psáno jest, že jest šel k kniežatóm kněžským, a těže jich, coby jemu chtěli dáti za prorazenie pána našeho Jezukrista spasitele. Tehdy oni slíbichu jemu třídceti střiebrných dáti, kteřížto v chrámě božiem visechu ustavně, a kterýmižto obecně všichni vládněchu. Tehdy nešťastný Jidáš vzem ty penieze za prorazenie,

hned sě vrátí do svého domu k své matěři, i rozličí pořád tuto všecku věc, kterak jest proradil Ježíše políbením mistra svého. I uslyše to mátě jeho ot syna svého, že jest on Krista proradil, zbudi sě u veliký hněv a u veliký pláč řkuci: běda mně hubené že sem kdy takového syna porodila! i co jest tobě s tiem spravedlivým bylo? o nešťastný synu, proč si sě nebál spravedlivého i svatého proraditi? zajisté nynie zlořečený synu beze všeho pochybenie ta všecka zlořečenstvie naplněna sú na tobě, kterážto skrze Davida proroka sú pověděna a napsána když die: buď přiebytek jeho opuštěn, a nebuď žádný ktoby v něm přebýval. A buďte dnové jeho nkráceni a dóstojenstvie jeho přijmi jiný. Nenie tak jakož ty mniš by syna člověčieho proradil, ale i syna božieho jakož prorok die: bude na paměti krev jeho skrze tě prolita, a ty smrti vinen budeš jeho. Nebo zajisté onť jest pověděl sám o sobě „syn zajisté člověka jde, jakož psáno jest o něm, ale však běda člověku tomu, skrze kteréhož zrazen bude, lépeby bylo by sě byl nenarodil člověk ten.“ Nuž přenešťastný synu bolesti mé, což dieš anebo co učiniš, když uzříš proroka toho spravedlivého an z mrtvých vstal. Tehdy Jidáš k tomu žalostivému hlasu mateře své velmi sě rozhněva, a uzřev u ohně hrnec an vře stoje, a v něm otpolu vařený kokot ležeše, i zvola na svú máteř řka: kterak si v taký blud vesla, že jeho milostivého proroka nazýváš? anebo by měl z mrtvých třetí deň vstáti; já za to přisahám, že tento kokot z toho hrnce opařený snáze bude moci vyjíti, než ten svódce z mrtvých vstane. A když to nešťastný Jidáš blekтáše, tehdy ten kokot otpolu uvařený by živ, a vyskočiv z toho vrúcieho hrnce, i by velmi krásného peřie: a vskočiv na střechu toho domu, dlúho tu chodil a raduje sě i zazpieval, jakožto by prvni zvěstoval vzkřiešenie Jezukrista. A toho zajisté potvrzuji skládanie řecská a mistři rozlični, že jest ten kokot byl, kterýž té noci byl, v niežto Kristus prorazen byl, třikrát zapěv svatého Petra, jenž byl zapřel Krista tresktal jest; na kteréhožto také i Kristus vzezřel jest an pláče. A když to znamenie nešťastný Jidáš uzře, velmi sě užase, a šed do miesta, kdežto ži lé Krista držechu, uzřev že jest již otsúzen na smrt, povrže v chrámu těch třidceti peněz, kteréž běše ot kniežat vzal, a otšed osidlem sě oběsil, a tak mezi nebem a zemi snide, neb jest pána a mistra svého, a syna božieho na smrt proradil. Tyto všecky věci, kterézste slyšeli bratřie milí, netoliko k užitku těm jenž čtú, ale jakožto ku pamatování poslucháčóm. Anebo zdaliby komu nezdalo sě k vieře podobné, věř bohu, že on móž všecko učiniti o němž psáno jest: všecky věci, kteréž jest chtěl hospodin učinil jest na nebi i na zemi, v moři i propastech. A protož nynie bratřie milí toto jenž jest skonáno nebuď vám čísti ani slyšeti teskno, ani také nevzácno, neboť jest k vašemu spaseni dosti užitečno. A také abychom my volali ku pánu hospodinu s velikým nábožénstvím, aby skrze znamenie svého svatého kříže ráčil nás všech zlosti zprostiti a v dobrých skutciech věčně zachovati amen.

Počinají sě knižky, kterak Tyberius ciesař poslal po Ježíše do Jeruzalema Voluziana kněze a biskupa římského pohanského.

Času toho kteréhožto jest trpěl Kristus bylo jest tajno před Tiberiem ciesařem, kterýžto nic ještě o umučení ani o vzkřiešení i na nebesa vstúpení slyšal běše. A když sě již po všech miestech proneslo bylo, že Kristus zajisté z mrtvých vstal a zřejmě přede všemi učedlníky svými na nebesa vstúpil, a po čtyřidceti dnech svatého ducha jim poslal, tak že sú mluvili všemi jazyky, i také posláni byli po všem světě, aby kázali a křtili všecky lidi, kteřížby věřili v Jezukrista: ale o jiných diviech, kteréž jest před umučením svým činil, a že sú mnozí, když jest z mrtvých vstal uvěřili, že jest pravý bóh při-

jali nebo věřili, Tiberius ciesař sobě praviec slyše, ještě nevěřieše, jeliž Pilát do Říma poslal jemu list, i ujisti jeho těmi všemi věcmi, kteréž byl o něm slyšal. I stalo sě jest za Tiberia a za Getilia konšelóv římských, Tiberius spravováše říši, ale že ten ciesař Tiberius u velikú nemoc upadl, a protož třeba běše jemu, aby po rozličných krajinách poslal k súdciem a k správciem měst, aby snažně hledali některého muže múdrého k lekařství rozumného, kterýžby mohl jej nemoci, kteréž trpěše, zbaviti. Aby s velikú ctí a cožby najspieš mohli, jej k němu přivedli; neb velikú nemoc v tajném miestě lóna svého měješe, tak že hnis neb tálov ottovad tečeše, tak že z porušených střev miešenie těžce nedužieše. Tehdy Tiberius ciesař najvětšieho lekařstvie i masti pozíváše, a nemože nic uznamenati, aby mu co prospěšno bylo. I káza před sě zavolati Voluziana muže urozeného, kterýžto běše knieže pohanských kněží. A když k němu přijide, vece jemu Tiberius: přikazujiť tobě moci bohóv mých, přijmi poselstvie mé zevně, a jdi a hledaj některého člověka, kteryžby mě mohl uzdraviti, neboť vnitřní bolest trpím, tak že všecka střeva má z kořen porušena čiji; a učiníš-li to, točiž já tobě přikáži, cožkoliveк na mně požádáš, toť všecko bez pochybenie bude naplněno tobě. A protož pospěš spieše do krajin jeruzalemských, neboť sú mi pověděli o jednom člověku jmenem Ježíšovi přijmím Kristus, o kterémžto mnozí pravie že mrtvé křiesí, slepé osvěcuje, malomocné uzdravuje, a mnoho divóv jedno slovem činí.

Kapitola druhá, kterak Voluzián vypraviv sě v poselstvie nesnadně přijel do Jeruzalema.

Tehdy povoliv Voluzián ciesařovi a poklonív hlavy své, skloniv sě klaněše sě ciesaři a vece: dobrý a šlechetný jest úmysl pána mého milostivého a šlechetného ciesaře. Otpověděl ciesař i vece k němu: Voluziane, aj toť přítomně mám člověka zde, kterýž mi jest pověděl všecky věci, a že mnozí svědčie že on jest pravý bóh: a protož tobě pravím, jestliť bóh, móžť mi zdravie dáti, pakliť jest člověk, však spomoci a uzdraviti bude moci mě, a pomocník móž býti obci našie. A protož napomínám tě, aby k němu což najspieš možeš bez dlenie rychle jel tam. Tehdy Voluzian jev domóv učini spósobenie svědectvie, točiž spósobi dóm svój podle ustavenie starého, to jest podle starších pořadu, učiniv poručenstvie domu svému, pojem s sebú pět set rytieřóv i sede na lodi s poctivú čeledí i plul k Jeruzalemu. Zatiem ciesař skrúcen jsa velikú bolesti ot nemoci střevné v tajné té straně až na smrt, nemáháše. A když tak Voluzian plavieše sě přijide do Jeruzalema po roce a po třech měsiecech. A to sě dálo pro necestie a pro nebezpečenstvie mořské.

Kapitola třetie o přivitání Voluziana a spósobenie poselstvie ot Voluziana.

Kterýžto když vjede do města Jeruzalema s svými rytieři a s poctivým tovařišstvem. Tehdy všichni vyššieho rodu židovského zamútichu sě a šedše ku Pilátovi, vladaři země židovské i pověděchu a zvěstovachu jemu a řkúce: že jeden muž urozený a ve cti ustavený z krajin římských svrchních přijel jest. Tehdy Pilát vyjide s svými rytieři proti němu snažně a čestně vjide v dóm rotně. Tehdy Pilát k Voluzianovi s velikú poctú a s pilností takto k němu vece: až dosavád nezaslúžili sme služebníci tvoji, o vašie příjezdě věděti, abychom proti vám chvátali vyjíti, a někaků službu a čest vám slovútným rytieřóm učinili bychom. Otpověděl jemu Voluzián i vece: my zajisté pro potřebu této vlasti k obtiežení vašemu, ot našeho najšlechetnějšieho ciesaře posláni nejsme, ani pro zamúcenie města, ani pro pečlivost obecnú, ani pro kterú daň, než pilnost peče našie jest hledati šlechetného pána našeho ciesaře lekařstvie

a zdravie, zdali by který lékař zde byl, jenžby mohl jeho nemoci zbaviti, kterúž má v tajné straně svého těla, neb skrze tajná jeho miesta morná neduživost jej porušila, kteráž nikoli ani lekařstvím, ani kúzly, ani kterú věcí móž uzdravena býti. Tato věc a pečlivost námi jest pohnula a vice sem nás přivedla, že majíce ot něho přikázanie sem sme přijeli, kakžkoli po mnohých dnech větry a mořem majíce překážku dlúho sme meškáni cestú. A člowěka Ježíše viděti žádáme, nebo zajisté o něm sme slyšeli, žeby v těchto krajinách byl. A to sme ot ciesaře slyšeli, že bez lekařstvie i bez kořenie móž uzdravovati. A to jest jeden člowěk zvěstoval ciesařovi, jakožto i tento zjevitel teď přístoje okazuje, že jediné toliko slovem všech neduhóv poškvrny i nemoci uzdravuje i mrtvé křiesi. Ty věci Pilát uslyšev ihned sě velice zamútiv vstona, a k tomu zjevitel člowěk žid Tomáš jmenem, jehožto svatost někakým oznámenim před ciesařem byla oznámena vece: boha mého a syna božieho jakož pravím, a tak sú ho i ďáblové vyznávali. A zdeť jsú ještě učedlníci jeho, skrze nežto móžeš poznati pravdu. Tehdy otpověděv jeden z rytieřóv Pilátových jmenem Pomuncion vece k Pilátovi: já mnim že toho múdrého a najopatrnějšího muže Ježíše hledá a žádá viděti ciesař, kteréhož si ty kázal ukřižovati. Tehdy zastyděv sě Pilát k propověděni rytieře svého, nemože nic otpovědieti.

Kapitola čtvrtá, kterak Voluzian tresktal Piláta, a Josefa k sobě zavolal, aby jeho jistú řeči spravil o Ježišovi.

Tehdy Voluzian obrátiv sě k Pilátovi vece jemu: O ty Piláte, takového člowěka, kteréhožto lid svědčí a nazývá svatého, a že jest pravý syn boží byl, proč si přepustil smrti zatratiti; a proč si směl na smrt otsúditi bez rady i bez povolenie pána tvého ciesaře našeho i ukřižovati jeho? Otpověděť jemu Pilát: židovským hlasóm nemohl sem odolati, ani jich trpěti, neb sě jest nazýval synem božím i králem židovským. Otpověděť ten rytieř, ješto prvé promluvil běše i vece Voluzianovi: nelekaj sě, ani sě zamucuj vaše velebnost: zajisté my sme viděli jeho vzkřiešeného z mrtvých třetí deň, a mnozí jiní také viděli sú jeho živa a zdráva po smrti jeho chodiec, jakožto Josef, kteréžto byl jeho pochoval. A v tu hodinu káza Voluzian Josefa před sě přivesti s velikú ctí a poctivostí. Kteréžto když přijide vece jemu Voluzian: tys sám poctivý, múdrý a opatrný, jakož sme zpraveni, v tomto městě nalezen mezi všemi: pověz nám pravdu o Ježišovi muži spravedlivém, kteréhožto i ďábli bohem sú nazývali u vašem lidu, bóhli jest byl, čili prorok. A tak jest zajisté, že jest z mrtvých vstal. Neb ot tebe samého chceme jistotu zvědčti, a tvé svědectvie samo vyličené přijmem. Otpověděv Josef vece k němu: jist jsem zajisté, že jest vstal z mrtvých pán můj Ježiš Kristus. A že sem já jeho viděl a s ním sem mluvil, a já sem byl prvé jeho pochoval v svém hrobě novém, a potom sem jej viděl v Galilei, živa, když jest byl z mrtvých vstal, an sedí na hoře Olivetské s učedlníky svými.

Kapitola pátá, kterak Voluzian kázal hledati učedlníkóv Ježišových a kterak kázal Piláta vsaditi v žalář okovaného.

Tehdy Voluzian vece: slyšal sem ot jednoho pravicce, že jediné slovem všecky neduhy léčil jest, mrtvé také křiesil jest. A když to uslyše Pilát, velmi sě zamúti. Tehdy Voluzian poslal jest po všie krajině jernzalemské, aby hledali a nalezli některého z jeho učedlníkóv, aby skrze nikoho byl také Ježiš poznán. A když tak mnoho hledachu, nenalezechu nižádného z jeho učedlníkóv. Tehdy přijidechu k Voluzianovi u počtu jedenádcte mužóv a Josef s nimi, kteřížto řekli sú: my sme jeho viděli an do nebes vstupuje.

A to su pravili tito, kteřížto jmenováni jsú takto: Lukáš, Isaak, Didaskalais a Matúš. Pak Voluzian pro obradu kniežete pod velikú stráží káza Piláta do vězenie vsaditi, i káza jeho tvrdě střieci. A uslyšav veliké divy po mnohých svědectví lidu o Kristu mužóv i žen skrze usta i poče mluviti a řka: bylli jest bóh ten Ježíš, mohlť jest zdravie dáti a nám pomoci, pakli jest jediné člověk byl, tehdy mohl jest obec a obecnú věc spravovati. Potom káza Voluzian rytieřstvu všemu, aby vešken rod Pilátov zavřeli v žaláři. A před jeho rytieři káza přivesti Piláta řetězi okovaného i vece jemu Voluzian s slzami pláče a řka: nepřieteli pravdy, obce i obecné věci, proč si o Ježíšovi nepověděl pánu našemu ciesařovi, jehož všecko množstvie chválí, a že si toho Ježíše spravedlivého ukřižovati přepustil, jehožto všichni svědčie, že jest bóh byl. Otpověděl Pilát: nejsem zajisté v jeho krvi tak poškvrněn, aniž sem byl pilen jeho krve proliti, neb já což sem najviece mohl, stál sem proti nim a mysle jeho pustiti; vida že knieżata a jich zákonníci a mistři maji velikú nenávist proti němu. A že židé jeho zabiti usilovali sú, nebo vecechu mně: pustiši jeho, nebudeš přietel ciesařóv. A netoliko to, ale volachu hlasy velikými, aby byl ukřižován; a netoliko kněžie a mistři jich, ale vešken lid židovský toho žádachu, abych jeho ukřižoval. Vece jemu Voluzian: ty však kterak svú nevinnost okazuješ, jenž si jeho netoliko nevysvobodil ot búře nemilostivých, ale i jim si ho vydal. A kteraks ty mohl nad ním svú moc ukázati, když si viděl nenávist jeho lidu proti němu, a nezvěstoval si pánu našemu ciesařovi. Tehdy jeden z učedlníkóv Ježíšových jmenem Šimon stoje před Voluzianem i přede vším lidem řekl jest: o Piláte, když si ty Ježíše v tvé radě posky mrskal a bičoval i mučil, řekl si jemu: moc mám pustiti tě a moc mám ukřižovati a zabiti tě. A kudyž sě nevinným praviš Otpověděl Pilát: bál sem sě nepřiezni a úkladóv židovských, a vydal sem ho k jich vóli ukřižovati. Potom abych svú nevinnost okázal, umyl sem ruce přede všemi židy a řka: nevinen jsem já ot krve tohoto spravedlivého vy vizte. A oni k tomu otpověděchu všichni řkúce: krev jeho na nás i na naše syny. Tehdy Voluzián uslyšav to velikým hořem poče plakati i potiti sě, a s slzami vece k Pilátovi: nemilostivý ty své dobré jednaje, měl si ho propustiti. Potom káza Piláta zase do vazby vsaditi. I poče s velikú žádostí hledati a ptáti sě, zdaliby skrze které podobenstvie mohl jeho poznati. Tehdy jeden rytieř jmenem Agoncius přišed k Voluzianovi i vece jemu: pred tiem časem, doněvadž Ježíš nebeše ukřižován, uzdravi jednu ženu červenú nemocí poraženu, o kteréžto mnozí pravie, že kdy Ježíš s učedlníky svými ustav přijide s cesty, tehdy uprosi loktuši u nie, aby pot s tvaři své setřel. A když tu loktuši vzem i přiloži k své svaté tváři, a ihned všecku osobu své tváři na nie naznamenána by, jakož by ji vymalovati najlépe mohl: i da ji té ženě a přikáza jie aby snažně toho chovala. O kteréžto ještě vědě, že ona ji ještě má. A tak přijide jeden člověk jmenem Marek zjevuje tajemstvie jedné ženy a řka k Voluzianovi: před lety téměř třmi Ježíš byl uzdravil jednu ženu ot krve tečenie, kterážto když přijala zdravie pro miloště jeho obraz jeho sobě namalovala, když on ještě živ byl v těle smrtedlném. A to Ježíš věděl. Tehdy Voluzian vece k mládenci: pověz mi jmeno té ženy. A on otpověděl: Veronika slove a bydlíf v Tyru. Protož přikáza Voluzian, aby ta žena byla k němu přivedena. A ta žena toho času byla v Tyru. A když ji přivedechu k němu, vece Voluzián k nie: dobrota, múdrost i opatrnost tvá veliká mi jest zvěstována a protož prosím, poslúchaj mne, a přijmi radu naši a uslyš prosbu mú, a ukaž nám obraz Ježíšóv muže velikého boha tvého,

kterýž jest tobě tvého těla zdravie navrátil a dal. K tomu žena ta otpovědě a zapře že nemám té věci, kterážto pravena byla jest o nie, točiž toho obrazu. Tehdy Voluzian mně by byl posmieván, však pilně poče ptáti a jako v smiechu káza ji přinutiti, aby jemu obraz ukázala. A kakžkoli žena nerada a zamúcena i připuzena jsúc, jenž běše nábožna bohu svému, zjevi jim a pronesla jest tajemstvie i obraz velikého jednatele a spasitele svého. Tehdy Voluzian posla s ní množstvie rytieřóv svých a šedše i nalezechu ten obraz skrytý v jejie domu v pokojíku, kdežto bydleše žena, v hlavách nebo v záhlaví, neb tu kdež hlavu svú pokládáše, schovaný. Tehdy ona přinese ten obraz před Voluziana v osobě pána našeho Jezukrista. A když uzře Voluzian obraz pána Ježiše, ihned zatřásl sě a strnul, a pad na svá kolena modléše sě jemu a řka: blahoslavení jsú, kteříž sú tě chodiec viděli a věřili v tě, pane Jezukriste. Tehdy Voluzian vece Pilátovi i všemu lidu jeruzalemskému: zajisté pravím vám, že zlú hodinu vezmete a otplatu ot našeho pána, ciesaře, proto že ste uzdravitele a spasitele všeho světa Ježiše na smrt otsúdili a ukřižovali, jenž jest nemocné uzdravoval a mrtvé křiesil.

Kapitola šestá, kterak Voluzian pojem Veroniku s obrazem Kristovým a Piláta jatého vrátil do Říma a tu jest uzdraven ciesař.

A ty věci skonav a spósobiv sebral jest oděncóv zástupy a s hlukem rytieřóv, a vzem Piláta a tu ženu s obrazem s sebú, i vystúpi opět na lodi, kteráždto i Bazilia slove. A ta žena s obrazem Jezukristovým byla jest na lodi, aby plula s nimi do města římského. A po devieti měsieciech přijeli sú do Říma s Pilátem a s jeho rytieři. Tehdy v túž hodinu zvěstovachu Tiberiovi ciesaří příjezdu Voluziana. A šed Voluzian vstúpil jest před ciesaře Tiberia i pokloni sě jemu, i vyrozpráví jemu všecky věci pořád, které sú sě o Kristovi v Jeruzalemě dály a kterak jest pro nečasie moře nemohl sě dlúho vrátiti, i vece Tiberius: proč si pak nezahubil Piláta. Otpovědě Voluzian a řka: šlechetnosti vašie bál sem sě rozhněvati a toho učiniti, a však přivedl sem jeho u vězení s sebú okována k vašim šlepějem. Tehdy Tiberius ciesař rozhněvav sě a hněvem naplněn jsa, aniž je dopustil Pilátovi před sě přijíti, ani kdy tváři své viděti, ale vydal jest otsudek na něho a řka: vařeného vodú a ohněm nejez. A otsúdiv jeho, káza jemu obočie obřezati, a ihned káza jeho vésti na púšť k miestu jednomu, jenž Ameria sloveše, a tu jest v žalář vsazen. I byl jest tu až do prvnieho leta Gaja ciesaře, kteryžto byl jest po Tiberiovi ciesaři. A ten také Gajus toliko zlého Pilátovi činieše, že již viece trpěti nemoha i zabil sě sám svú rukú. Ale co jest pak Voluzian, když jest byl přivedl Veroniku, učinil přistúpiv k ciesaři Tiberiovi řekl jest: věz pane milý, kterak jednu ženu uzdravil jest Ježíš, kteráždto pro miloště, jeho obraz kázala sobě namalovati podobenstvím jeho, a tať jej chová, a tuť sem já ženu pane ke zdraví tvému s tiem obrazem přivedl, neb ta žena opustivši všecko zbožie své, brala sě jest po obrazu boha svého řkuci: nepustímť života svého a naděje spasenie i síly duše mé. Ale kdežkoli bude naděje má putující, tuť já s ní putující budu, neb ona jest sbožie duše mé. To uslyšav Tiberius ciesař, kázal tu ženu i s tiem obrazem Kristovým přivesti. A když byla přivedena s velikú poctivostí vece k nie Tiberius: zajisté ty si zaslúžila dotknúti sě podolka rúcha Ježišova, muže velikého, kteryžto navrátil jest tobě zdravie jakožto nám jest povědieno. A když to vece Tiberius, tehdy uzřev a spatřiv obraz pána našeho Jezukrista, strnul jest a pad na zemi pokloniv sě se slzami modlil sě jemu a řka: věřím v tě pane Jezukriste, jakož mi jest zvěstováno, že jedno slovem všecky neduhy uzdravuješ.

Také věřím, že i obraz tvé osoby móž mě uzdraviti. Abych já ze všeho srdce mého věřil v tě i poznal právě což sem slyšal o tobě. A když to povědě, ihned by uzdraven ot té nemoci a ot hnisu rány své, kteréžto trpěl v těle. A když sě uzře zdráva, a moc božstvie jeho poči zdravie těla svého v opatření obrazu božieho, přikáza tu ženu Veroniku, kteráž prvé jmeno měješe Basilia, velikými dary i velikým zbožiem obohatiti. Tehdy opět Tiberius ciesař přikáza obraz boží zlatem a drahým kamením ozdobiti a v zlatě i drahém kamení chovati. I vece Tiberius Voluzianovi: které jest jeho přikázanie? Otpovědě Voluzian: jakož jsem naučen a jakož ot jeho učedlníkóv slyšal sem a zvěděl sem, nic jiného, než aby každý z nás pod trojím pohřizením u vodě křest přijal, a aby uvěřil, že on jest syn boží a pravý bóh, jenž kraluje na nebesiech. Tehdy Tiberius káza Veronice přijíti před sě, chtě by byl naučen ot nie, kterak by svatý křest přijieti měl a řka: běda mně, že sem nezaslúžil viděti jeho v tomto těle. Tehdy naleze jednoho křesťana, a po devieti měsieciech uvěřil jest Tiberius ciesař v Jezukrista syna božieho. A kázav v křtitedlnici vody naliti i pokřtěn jest s Voluzianem ve jmě otce i syna i ducha svatého, a dokonale uzdraven jest ot své nemoci. Tehdy té hodiny zdviže ruce svoji Tiberius ciesař a vece: děkuji tvé milosti pane Jezukriste, spasiteli světa, neb jakožto mi jest zvěstováno o tvých ctnostech, tak sem všecko skrze osobu tvého obrazu právě poznal i měl sem žádost veškeu svět projíti, abych tě uzřel, ale nebyl sem dóstojen. Protož chválím tě pane Jezukriste najvyšší stvořiteli i spasiteli mój, jenž si mě nedóstojného sluhu tvého ráčil neotlúčiti tvé svaté milosti. A žes mi ráčil obraz své svaté tváři okázati a uzdravil si mě z těžké nemoci těla mého, když sem uvěřil, že ty jsi král všech věkóv, i spasitel všeho světa, a obnovil si srdce mé a očistil si ote vše bolesti, i ote vše nemoci těla mého ty požehnaný na věky amen.

Kapitola sedmá o súzení Tiberiově, aby Kristus jakožto bóh byl následován po všem světě a o smrti Tiberia.

Potom Tiberius ciesař když běše všecky věci o Kristovi zvěděl, zjevi starostám i súdciem svým všem Římeninám řka: žeby přieliš dobře bylo, kdyžby Krista svým usúzením i svým ustanovením potvrdili, aby po všem světě jako pravý bóh následován byl. Tehdy ti súdce pohrziechu řečí ciesařovú, protože jim prvé zjeveno nebylo, neb právo staré tak běše potvrzeno, aby v Římě nižádný nebyl jmien za boha, jedině potvrzením a přisúzením římských súdcí úplně potvrzen lečby byl. A když tak jakož sem napřed pověděl Římané tiem pohrzechu, Tiberius jedině s těmi, s kterýmiž sě pokřtil běše, stav svój křesťanský držeše. Ale povoluje nebo přijímaje žaloby těch, kteříž na křesťany žalovachu; než on u vieře, kterúž jest byl na křtu přijal, silně v syna božieho věře ostal. Potom pak do roka v ciesařství byl živ a pět měsiecóv, i umře podle Říma v své vieře anebo v své sieni.

Kapitola osmá, kterak Kristus oznámen jest Nerovi ot apoštolóv listem pilátovým.

Toho pak času Nero přije dóstojenstvie ciesařstvie římského, a po několiko letech přišli sú učedlníci Jezukristovi do města římského, a přibral sě také tam Šimon v uměni čarodějném velmi umělý, v němžto i ďábli bydlechu mnozi, kterýžto sě bohem a synem božím praviešе. A že on mezi židy byl umučen, umrtven i pohřeben, a třetí deň z mrtvých vstal. A kdyžto Nerovi ciesaři by zvěstováno o Jezukristovi synu božiem i všecky věci, kteréž sú sě dály o něm mezi židy, pověděno jest také jemu tehdy i o Pilátovi. Kterýžto ihned poslal jest rytieře své do amerinského města i káza přivesti Piláta. A když

by přivedeu, rozpravi Nerovi všecky věci, kteréžto o Kristu Ježišovi nazaretském staly sú sě, a při tom bylasta dva učedlníky Kristova Petr a Pavel. Neb ti zajisté apoštolé nemajíce Šimona za Krista, než za svódci, řekli sú Nerovi: ciesaři dobrý, chceš-li věděti, které věci dály sú sě v židovstvie, přijmi listy pontského Piláta poslané Klaudiovi, a tehdy všecky věci poznati budeš moci. Tehdy Nero přijal listy i četl. A jich rada takto běše: Pontský Pilat Klaudiovi svému zdraví. Nedávno sě přihodilo, čehož jsem sám svědom, aby poznala velebnost tvá, že židé závistivi i své potomnie ukrutným sú otsúzenim otsúdili. Neb když bylo zaslíbeno otcóm jich, žeby jim bóh jich poslal svatého svého syna, jenžby hodně kral jich slúl, a toho byl slíbil na zemi poslati skrze pannu. Protož já v židovské zemi když sem byl vladařem židovským, tehdy byl ten bóh, jenž sě synem božím pravil. V ta doby i ďábli jeho synem božím nazývachu, kteryžto i sám slepé osvěcoval, malomocné očišťoval, mrtvé křiesil a zlé majíce a neduživé uzdravoval, větróm i vlnám přikazoval, a po vodách mořských suchýma nohama chodil, zajisté i mnohé jiné divné věci před lidem činieše. A když ot mnohých židóv synem božím byl nazván, tehdy knieżata kněží židovských úklady su připravili a jemše jeho a mluviece o něm zlé věci falešné, vydali sú jeho mně praviece, že proti zákonu našemu činí a die, by synem božím byl a králem naším. A ja věře jim, zmrskaného vydal sem k vóli jich, a oni sú ukřižovali jeho, a pochovavše tělo jeho v hrobě, osadili sú rytieři a střiehli sú jeho, aby skusili, vstalliby z mrtvých. A těch židóv nešlechetnost tak sě jest byla zanietila, že sú penieze rytieřóm dali, jedno aby pravili: když sme my spali, přišli sú učedlníci jeho v noci, a schopili sú tělo jeho. Této umluvú falešnú pohnuli sú jimi, aby pravdu zatajili. Ale rytieři zajisté, když sú vzeli penieze, pravdy pak velikého divu nikoli uemohli zatajiti, než zajisté že on jest z mrtvých vstal svědčili sú. A kterak sú ot židóv penieze vzeli, oznámili sú tyto věci, proto sem pověděl vám, aby nižádný vám o tom jinak nelhal, a aby přivolenie nedali lži židovské.

Kapitola devátá, kterak jest veleben pán Kristus před Neronem a potupen Šimon čarodějník ot apoštolóv svatých.

A když sú byli přečteni listové před ciesařem, Nero vece k apoštolovi Petrovi: pověz mi, stalyli sú sě tyto všecky věci na něm? Tehdy Petr vece: dobry ciesaři, všecky ty věci, kteréž si slyšal, staly sú sě na Kristu, pánu mém synu božiem. Neb tento Šimon kúzedlník pln jest lži, a ďábelskými chytrostěmi ostupen tak velmi, že praví sě bohem a jsa člověk poškvrněný, a synem božím směl sě jest nazývati, v němžto my sme všichni svítězili, skrze boha člověka lidem ráčil jest spomoci; ale v tomto Šimonu dvě po lstatě býti poznány sú, ne boha a člověka, ale ďábla a člověka, neb sám svódce ďábel skrze člověka lidem překážeti usiluje. Ty věci uslyšav Nero ciesař, otáza Piláta, pravěli sú toto řeči, kteréžto ot Petra slyšal běše. Ot povědě Pilát a vece: pravéť sú všecky věci, kteréžto ot Petra vašima ušima sú praveny. Potom pak Pilat pro své obřezováuie, kteréž byl ot židóv přijal v času svém, opět do amerinského města jakožto vypověděnec poslán jest a v žalář vsazen, a v tom těžkém jsa vězení, a boje sě ukrutné a zjevné smrti, sám sě zahubil.

Skonány sú tyto knieżky léta božieho tisiecieho čtyřstého čtyřidcátého druhého, v ponděli po květné neděli Prokopovi Svěcnikovi.

O b s a h.

Čtenie Nikodemovo.

I. O tom, kterak pán Kristus jest před Pilátem obžalován a obeslán, aby před ním stál k spravení. Stránka 227.

II. Kterak sú sě kořúhve vladařské klaněly pánu našemu Jezu Kristu. str. 228.

III. O poselstvie Pilátovy ženy a o žalobách židovských proti pánu Kristu a o dvanádeti pomocnících jeho. str. 229.

IV. Kterak židé pilni sú byli pána Krista umrtviti a Piláta vyprostiti. str. 230.

V. Kterak sú někteří divy pána Krista na sobě činěné a jeho dobrotivost vyznávali. str. 231.

VI. Kterak Pilát usiloval aby pána Krista vysvobodil, a židé snažni byli, aby byl ukřižován. str. 232.

VII Kterak Pilát pána Ježíše otsúdil a o rúhání židovském a o smrti pána Ježíše a divech při jeho smrti. str. 233.

VIII O pohřebu pána Jezu Krista, z něhož sú Josefovi a Nikodemovi hrozili a Josefa v žalář vsadili. str. 234.

IX. O divném sproštění Josefa, a oznamení vzkřišenie pána Jezu Krista. str. 235.

X. Kterak trie svědci vyznávali, že viděli pána Jezu Krista, jenž vstúpil jest v nebesa. str. 236.

XI. Kterak jest Nikodem židóm radil, aby pána Krista na horách hledali, a kterak Josef nalezen jest v Arimathii a obeslán ot židóv aby k nim přišel. str. 236.

XII. O přijetí Josefa do Jeruzalema, o jeho přivítání, a o tom, což jest pravil o svém vyproštění. str. 237.

XIII. Kterak jeden jáhen oznámil pána Krista a tři dřievní svědci svědčili, že jest živ a do nebe vstúpil jakož jest řekl. str. 238.

XIV. Kterak Josef povědél židóm zákon boží a kterak smrt Kristova patriarchy a Josefa provodila do Jeruzalema. str. 241.

XV. Kterak dva z mrtvých vzkřiešena divně sta o něm vyznala pána Krista vzkřiešenie a svatých v předpeklí utěšenie o pánu Jezu Kristu. str. 241.

XVI. O svádě šatanově s peklem točiž s zborem pekelným ot pána Jezu Krista. str. 243.

XVII. Kterak pán Kristus slavně navštievil peklo a o svědectví svatých prorokóv. a co mluvil jest zbor ku pánu Kristu. str. 244.

XVIII. Kterak obec pekelná šatanovi porokovala a o jetí šatana. str. 245.

XIX. Kterak jest šatan pohřižen v hlubokosti pekla a kterak pán Kristus vyvedl otce svaté. str. 245.

XX. Kterak sú světí proroci radovali sě z příštie a z zavítánie pána Jezu Krista do předpeklé. str. 246.

XXI. Kterak duše svatých do ráje sú provozeny, a kteří sú je potkali a co sú mluvili. str. 247.

XXII. Kterak Karinus a Leucius svého psanie sú pojistili a co dali židóm a Kristovým učedlníkóm. str. 247.

XXIII. Kterak ty věci svrchupsané dány sú Pilátovi, a o listu Pilátovu k ciesaři. stt. 248.

Pověst krásná o dřevu kříže svatého a o třidceti penězich, za něž jest Kristus prodán židóm, a o hanebné smrti nešfastného Jidáše. str. 249.

I. Kterak Tyberius ciesař poslal po Ježíše do Jeruzalema Voluziana kněze a biskupa římského pohanského. str. 250.

II. Kterak Voluzián vypraviv sě v poselstvie nesnadně přijel do Jeruzalema. str. 251.

III. O přivítání Voluziana a spósobenie poselstvie ot Voluziana. str. 251.

IV. Kterak Voluzian treskťal Piláta, a Josefa k sobě zavolal, aby jeho jistů řečí spravil o Ježíšovi. str. 252.

V. Kterak Voluzian kázal hledati učedlníkóv Ježíšových a kterak kázal Piláta vsaditi v žalář okovaného. str. 252.

VI. Kterak Voluzian pojem Veroniku s obrazem Kristovým a Piláta jatého vrátil do Říma a tu jest uzdraven ciesař. str. 254.

VII. O súzení Tiberiově, aby Kristus jakožto bóh byl následován po všem světě a o smrti Tiberia. str. 255.

VIII. Kterak Kristus oznámen jest Nerovi ot apoštolóv listem Pilátovým str. 255.

IX. Kterak jest veleben pán Kristus před Neronem a potupen Šimon čarodějník ot apoštolóv svatých. str. 256.

Srovnání počtů kapitol českého překladu s počtem kapitol řeckého i latinského textu.

I. = I.	XI. = XV.
II.	XII.
III. = II.	XIII. = XVI.
IV. = III.	XIV. = XVII.
IV$^1/_2$ = IV.	XV. = XVIII. XIX.
V$^1/_4$ = V.	XVI. = XX.
V$^1{}_2$ = VI.	XVII = XXI. XXII.
V$^3/_4$ = VII. VIII.	XVIII$^1/_4$ = XXIII.
VI. = IX.	XIX$^1/_2$ = XXIV.
VII$^1/_2$ = X. XI.	XX.
VIII$^1/_4$ = XII.	XXI. = XXV. XXVI.
IX$^1{}_4$ = XIII.	XXII.$^3/_4$ = XXVII. XXVIII.
X. = XIV.	XXIII.

Neznámější slova a výrazy

(První číslo znamená stránku, druhé sloupec i třetí řádek).

amy místo an my 235. 2, 28 i 34.
číslo „ písmo, neb litery 227. 2, 29, 30.
chod „ chůze 228. 2, 5.
chytroště pt. chytrosti 256. 2, 16.
milošče pl. milosti 240. 2, 15.
mladec „ mládenec, jinoch 232. 1, 11.
obižný „ hojný 247. 2, 18. 39.
na pokoj „ pozdravení 237. 1, 39. 239. 1, 39. 246. 1, 14.
popasti „ popadnouti 243. 1, 38. 2, 25.
porokovati haniti 233. 2, 26. 30. 245. 2, 6.
posek „ žíla, býkovec 253. 1, 40.
předchoze předchůdce 242. 1, 39.
přesný „ postní 238. 1, 29.
příjezda „ příjezd 251. 2, 32. 254. 1, 38.
prorazenie zrada 243. 2, 5.
rozlíčiti „ vypravovati 250. 1, 2.
storytieřnik setník 234. 1, 3.
take „ tak je, tak jest 230. 1, 41.
těkař „ běhoun 228. 1, 34. 35. 37. 40. 41. 2, 7. 17. 27. 30.
vítězský „ vítězný 258. 2, 13.
vrchoviště vršek, vrcholek 247. 2, 9.

Opravky.

234. 2, 5. řku *čti* řka
2, 8. činili „ činili proti
2, 30 řekli ste „ řekli ste jemu
2, 37. Kaifáš „ Kaifáš pečetí
235. 2, 26. učinímy „ učinímy za vás a bezpečny vás učinímy.
236. 1, 5. jmenem „ jmenem Leuc Aggeus.
237. 2, 30. a řkuce: „ a řkuce pokoj boží v tvém chodu Josefe. Kterýmžto otpovědě Josef i vece:
2, 34. veliké „ veliké přivítánie a veliké

PLEASE DO NOT REMOVE
CARDS OR SLIPS FROM THIS POCKET

UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARY

BS
2860
N5C9
1860

Gospel of Nicodemus. Czech.
1860
Ctenie Nikodemovo